

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy héra. I ker. Egy héra. I ker. 50 Hll. Negyedévre Negyedévre 4 50 .		Főszerkesztő: REGEDŐS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és Kiadóhivatal: DEBRECZEN, Placz-utca 47. és 48. szám.
--	--	--	--

Wekerle ötödször.

Debreczen, november 19.

Humort kellene írni róla, ha olyan szomorú nem volna. Wekerle megy, Wekerle jön, majd újra megy és újra jön, azután jelentik félhivatalosan, hogy megoldás nincs, a király a döntés jogát fenntartotta magának. Ez így tart már jó két hónap óta. Hit és reményvesztetten nézi az ország az ügyvezető pojacákat, akikről nem vár jót és nem fél, hogy ami utánuk következik, rosszabb lesz.

De azért ne tessék mindjárt azt hinni, hogy a mi ő utánuk következik, az igazán nem lesz rosszabb. Mert — ugyebár nem hat meglepetésszerűen — ő utánuk megint csak ők maguk következnek, még pedig teljes csonkítatlanságukban, kivéve a jó öreg szürke Günther, aki a Kuria diszes elnöki székének magasságából tekint alá mélységben evező egykori társaira. Nyugalom tehát, uraim, kész a miniszteri lista, még pedig a változatlan lista, miután a változtatás nem fönt Bécsben, hanem idehaza Budapesten akadályokba ütközött. A miniszterelnök senki többet: ötödször! Wekerle Sándor, a belügyminiszter Andrássy Gyula gróf és a többi miniszterek, még Darányi is. Csak a harmas tárcájú miniszterelnök harmadik tárcájának, az igazságügyinek még nincs jelöltje. Szivák Imre volt, de a néppárt nem tűri meg. Részben azért, mert Nagy

Emil kicsinyli az államtitkárságot, részben azért, mert az alkotmánypárt sokalja ugyancsak az államtitkárságot Simonyi-Szemadam Sándornak. Szó volt Wlassics Gyuláról is, de vele szemben hangsúlyozták, hogy tudományos könyveket ír, akadémikus s szellemi közösséget val a kivégzett Ferrerrel. Halász Lajos ugyan máig sem irt tudományos könyveket, egyetlen tudós társaságnak sem tagja, a kivégzett Ferrerrel sem vall szellemi közösséget, de ő ismert szerénységénél fogva nem reflektál az igazságügyminiszteri székre. Szó esett Timon Ákos egyetemi tanárról s ahogy Bécsben tudják, ez a név máig elejtve nincs s lehet, hogy az üresen hagyott rubrikába ez a név fog belekerülni.

Ismételjük tehát, amit már tegnap jelentettünk, hogy a kooperációs paktum valamennyi pontja meg van szövegezve, változatlanul el van fogadva s a kedden tartandó bécsi koronatanácsra egyetlen köteleesség hárul: az újra kinevezendőknek saját száju nyilatkozattal kell megerősíteniük külön-külön, hogy egy akarral vállalják és biztosítják a paktum pontjainak végrehajtását.

Új választásról tehát *egyelőre* nem lesz szó. A kormányzáshoz kívánatos többséget kivezenylik Bécsből. Lueger faradozik leginkább, hogy a nemzetiségieket és horvátokat átutalja a kormánytöbbségnek bizonyos „víványok” ellenében, amelyekről most tárgyal Rauch

báró, akit Wekerle miniszterelnök távirattal szólított Budapestre. Az új kormány kinevezését lehet, hogy megelőzi, vagy nyomon követi a kiténtetések zuhatagja s az országos kataszter-bizottság kinevezett tagjai névsorának közlése. És még sok más. Aki az országot összetéveszti önmagával és elveink megvalósítását végrendeletileg a harmadig ezredév számára testálja: siessen és jelentkezzék legalább kültagnak, a szentháromság-párt akarmelyikébe. Csak a Justh-párba ne.

Mert itt a Justh-párban, az igazi függetlenségi pártnak egyéb készüli, nem konc-osztogatás. A függetlenségi párt erős harcra készül, hogy a kormányt mindjárt a bemutatkozáskor lehetetlenné tegye. A párt tegnap vezérét, Justh Csyulát választotta elnökévé és így a vezetés annak a férfinak a kezeibe van letéve, aki erélyes és öntudatos fellépésével maga köré gyűjtötte a párt zömét és kisebbségbe szorította Kossuth Ferencet és híveit és 150 tagu hatalmas ellenzéket alkotott. A Justh-párt, mely tegnap már a vitarendező-bizottságot is megválasztotta, a legkíméletlenebb obstrukcióval fogja a kormányt fogadni. Erős parlamenti harcokra van kilátás és a kormány csakhamar meg fog győződni, hogy ezzel a parlamenttel nem fog boldogulhatni, programjába kell illeszteni halálos ítéletét is, az új választásokat.

Vasárnapi levél.

*

Ha a számok magukban tényezők, akkor Debreczenben áll a vidék városai között legkedvezőbbben a sajtó ügye. Hat napilap variálja a helyi marólugos szennzők tragikus részleteit, azonkívül pedig a nyilvánosság kizárásával megjelenő egy hetilap hasábjai is lekötik a közigazgatási események részére a még netán pislákoló újságolvasási vágyat. Hát itthon még csak volt-nánk valahogy. Van reggelihez elég nyomtatványunk s ha a rövid időközökben egy szerkesztői üzemből kiinduló nagy társadalmi kérdések kaviárja is feltálatatik reggeli asztalunkra, a maguk honi hírszolgálatára eilen panasznak alig lehet. Hanem azután a fővárosba irányuló hírszolgálatunkat legjobb nem is bojgatni. Tartuk magukat valakinek, valamennyinek! Ország szíve, magyarság gépontja, Alföld metropolisa stb. el nem engedett jelzők. Van külön, önálló társadalmunk, helyi politikánk, városi,

művészi s színházi életünk. (Az utóbbi különösen. Mert azt senki sem foghatja reánk, hogy a mi színházunk akár művészi, akár repertoírbeli vonatkozásban állana a főváros színházaival.) Egyszóval: időnkint csak tudnánk mi is valamicskét juttatni a fővárosi lapok „Vidék” rovatának. Igen valamicskét csak, csak, hanem hol van, aki becsületesen meg is tgye? Hangsúlyozom: *becsületesen!* Mert becsületlenül — van mindig, aki megteszi! Ez a birkatürelmű város mindig összetett kezekkel nézte, hogy itt Debreczenben élcskődő catilinárius existenciák ejtsenek foitot a mi társadalmi, politikaitisztességünkön riporter merényleteikkél. A heyyett, hogy az ilyen paraziák torkára illeszténénk vasmarkunkat s beiejük szorítanok hazugságaikat, szabadon, kihívó modorra járnak-kelnek közöttünk — büntetlenül s még napról napra nő vakmerőségük. Csak a legközelebb mult függetlenségi párti közgyűlés tudósításáról beszélnek most. Volt-e ott szó a budapesti pártbomlásról, jelentkezett-e ott vélemény a képviselők állásfoglalása ellen vagy mellet s a mi fődolog: a mindenben szélső függet-

lenségi programot valló Varga Lajosról csak feltételezhetette is valaki, hogy ő a Wekerle, Kossuth, Andrássy-féle kooperáló társaság hívéül akar szegődni? S a debreczeni tudósító frivol leikiismeretlenséggel a Justh-párt ellen irányuló inzultusnak jelenti a legszemélyesebb torzsalkodást s tudatosan fosztja meg Debreczent politikai súlyától s jelentőségétől.

*

Elnézem a színházi repertoírt s megelégedéssel veregetem meg vállamat. Aki bérel s rabszolgája lett a mai regimnek, az élvezze az elmúlt hős Hankái s Igloi deákjait. Egy hétre a direktorium olesón szedett darabokkal annyira megelőzi a budapesti színpadokat, hogy ezek utól sem fogják Debreczent érní Sőt nem is akarják. Iyon természetű darabok lehetnek atrakói dilettans társaságoknak, de a bőkezűen dotált debreczeni színház közönsége megkövetelhetné, hogy a régi jó darabok mellett a modern színpad leghatásosabb, sikerültebb darabjait kapja. Szegény bérlők! Örüjjetek, ha ennek az időnynek operette, s drámai ujdonságot

Olcsóbban szerezhető be, mint bárhol téli kabátokat, öltönyöket, fiu- és gyermek ruhákat óriási választékban.

Haas Fülöp és Fiai

Debreczen, Placz-u. 59. — Gyár: Sopron, Ebergassing.

Kings Arthur és Társánál

Placz-utca 58. szám (Ipar és Kereskedelmi bank palota.)

Szőnyegek. Függyöök. Terítők. Butorszövetek. Haas félcsonmóztott szőnyegek modern és klasszikus stílusban. Közvetlen beszerzési forrás mindenféle valódi keleti szőnyegek részére. Bel és külső lágyrakta.

Villamos vasut a Széchenyi-utcán.

Száz érdekelt kéri.

Beadvány a tanácshoz.

A városi tanácshoz száz aláírással egy kérvény érkezett be. A kérvényezők, Balázs Bertalan dr. debreczeni ügyvéd és társai az iránt tesznek előterjesztést, hogy a Széchenyi-utcán át a Külsővásártéren és a szoboszlai-uton a Széchenyi és Posta-kert között a Tócs-kertig építsék ki a villamos vasutat.

A beadvány többek között főemlíti, hogy a Széchenyi-utca egyike a város legszébb utcáinak, a város központjában van, a város terjeszkedési és fejlődési vonala pedig a Széchenyi és Posta-kert közötti utvonalon. A vasuti vállalat anyagi érdeke szempontjából is a beadvány szerint ezen vonal egyike volna a legjovendelmezőbbeknek, mert a három körzetben állandóan, egész éven át sok ezer ember lakik, akiknek legnagyobb részét foglalkozásuk és keresési érdekük a városba való napontai bejövételre kényszeríti.

Végül arra figyelmeztet a beadvány, hogy a Posta-kert sarkán tervezetnek az ipariskola építése és a közeli jövőben megvalósításra kerülhet az a terv is, amely szerint a Széchenyi-utcai lovas kaszárnya a város külső részeire helyeztetik át és a fel szabadulandó hatalmas városi telektömb a villamos vonal folytán tetemesen értékesebb lesz.

Balázs dr. és társai kérelme tárgyát képezte volt a város és a vasutársaság közti tárgyalásoknak, de a vasutársaság — méltánylandó indokokból — hallani sem akart ezen vonalrész kiépítéséről, legfeljebb úgy, ha a város anyagi áldozatát tetemesen megnevelte volna. Különben is a beadvány erősen idejét mulasztja, mert a város a vasutársasággal a szerződést rég megkötötte s úgy lehet csak napok kérdése annak kormányhatósági jóváhagyása is, most pedig az egész szerződést és megegyeződést felborítani abszurd dolog volna. A szerződés másrészt úgy van megalkotva, hogy ravén — ha annak ideje eikövetkezik, a Széchenyi-utcai vonalon is ki fog épülni a villamos.

Magyarok Boszniában.

Rédei Rezső dr. jelentéséből.

A közönynek az a néma csendje, amely az eladdig okkupált tartományok 1908. év október hó 6-án történt annektálását a Kárpátoktól Adriáig fogadta, a csendes szemlélő előtt az első pillanatra könnyen azt a hitet kelthette, hogy erre az országra nézve semmiképpen nem tartozó, ezt az országot semmiféle irányból nem érdeklő, közömbös dolog történt.

Mi azonban, ennek az országos létnek részesei, az ország fenntartása nagy napi harcainak tűzvonalban küzdő közkatonái, mi tisztán láttuk, hogy a történelmi hagyományokon csirázó közjogi aggodalmak egész szövevénye és egy bekövetkező európai véres leszámolás saját bőrünkön lejátszódó lehetőségének félő sejtése gubózza be magát ebbe a néma tartózkodásba.

Azóta a nagy aggodalmak nyugvó pontra értek, a közvetlen veszedelem felhői elsimultak s ez év október hó 9-én a magyar kereskedelmi és iparkamarák a rokonszülőkkel a boszniai kereskedelmi egyesülés és az ottan alakult fiatal kereskedelmi kamara meghívására tanulmányi látogatást tettek Sarajevóban és Mostarban.

És éppen ideje volt, hogy a magyar közgazdasági érdekek hivatott képviselői hallható szóval és méltó hangon jelentsék be érdeklődésüket, miután már az ausztriai kamarák és közgazdasági érdekképviselők régebben és jó eleve a maguk módja szerint szorozták be gondolatmenetükbe „Die Angliederung der annektierten Länder an die Monarchie.”

Az okkupáció 35 esztendeje a rohamos fejlődés időszaka volt a tartományokra nézve. Kiváló közuti hálózat és az 1000 kilométert meghaladó szolid építményű vasuti vonalhálózat jelzik a monarchia helyesen felfogott hódító politikáját, melynek sikere oroszán részében két magyar ember nevéhez fűződik: Kállay Benjámint és Burrián István báró nevéhez.

Strategikus elvek és törekvések erején épült ki ez a kiváló ut és vasutálózat, hiszen közgazdasági érdekek ereje sohasem lett volna elég ehhez, amikor hegyeket kel-

let lebontani s helyükbe ujakat emelni mesterségesen, hogy vasut és ut legyen fektethető.

Maga a két tartomány főleg mint nyersanyagokban gazdag terület jöhet számba s a nagyipari fejlődés készségeit rejti magában. Az egész területnek fele erdő, szántóföld csak egy ötödésze. Hegyei nagymennyiségű vasérczet, szén és egyéb becses ásványt tartalmaznak. Bővizű források és hatalmas vízesések a könnyen elzárható hegyszorosok és völgykatlanok természetes rezervoárjaival kínálják az olesó ipari üzemet. Fa, vas, szén és vizierő, mindez bőségben, vállalkozóért és tőkésért kiált, hogy hatalmas ipar keletkezzen, amit az annektálás által konszolidált viszonyok mihamar önként megfoghatnak teremteni. Ennek jelei már is mutatkoznak abban a nagymérvű fellendülésben, amely az annexióállapot rövid egy esztendeje óta tapasztalható. Előképe is van ennek. A zavidovicsi Eisner és Ortlieb cég nemcsak a monarchiának, hanem az egész kontinensnek egyik legnagyobb faipari telepe. Ez a telep 3500 munkással évente kb. 300000 köbméter fát dolgoz fel.*

Ugyanitt van a Gregersen féle Magyar rtg. telepe is, amely szintén jelentős nagyságú.

Egyébként is Bosznia Hercegovina mintegy 60 állami és 160 magánüzemből álló nagyiparában a legjobban a faipar van képviselve.

Egyik leghatalmasabb vállalata a tartományoknak a zenicza vasipari rtg. és a zenicza kincstári szénbánya.

Jellegzetes műipara ez országoknak a szőnyegszövő, fadaragás, berakás és ötvösipar. A tartományi kormány jelentékeny áldozatokkal tart fenn Sarajevóban egy szőnyegszövő műhelyt és egy berakó és fémpari tanműhelyt, hogy ezt a kisipart a pusztulástól megmentse.

Ez a fejlődés nagyarányúnak mondható azzal a ténnyel szemben, hogy az okkupációs időszakban vitás területi fenntartóság mellett, rendezetlen birtokviszonyok között ment végbe. Az e körülmények között természetes jogbizonytalanságot úgy ahogy a katonai diktatúrának kellett egyensúlyoznia. Az eredményekből talán szabad következtetnünk arra, hogy a katonai diktatura e tartományokban feladatának magaslatán állott és kellő közgazdasági érzékkel végezte hódító feladatát.

* Titonelli Sándor dr. adatai.

majd a jövő saison tavalyi kasszadarabjai gyanánt kapjátok, addig pedig nézzétek Hankát, talán lebegő balletet is kaptok, sőt ninos kizárva, hogy orosz táncosok is megédesítik estéteket — igaz! — csak fiamelt helyárrakkal! Színügyi bizottság: Jöjjön el a te magadba téreled s világos látásod!

Justila istenasszony egész báran levetethné már a szemkendőjét. Annyira támaszkodnak már az ő szemének bekötöttségére, hogy meholnap köve hisz valaki is az elfogulatlan ítékezésben. A szaktörvényságotról nem szól ez a felfogás. Annál több megfontolni valót ad a mi népbírókaink: az esküdtszékek igazmondása. Az esküdtek igaz kis százaléka bír érzékkel az egyéni becsület kényes természetét, sérthetlenségét, s a legkritikább esetben adja meg neki a kért oltalmat. Csak ott, ahol már istállóba való hangon, családi érdekek s kaposok állítanak pellengérré, ott aztán már megnyilatkozik az esküdtek elitől felfogása is, de ahol közszerepet vívó, habar köztiszteltben álló személyek dobatnak oda magán- és köztevékenységükkel a rágalom mocsarába, ott valósággal vakok és süketek es-

küdteink, azt megérteni s a sérelmet megérteni nem tudják, mert intellektualitásuk gyakori hiánya ezt rájuk nézve lehetetlenné teszi. Itt van igazoló példának a múlt heti sajtóper kimenetele. Egy köztisztességben élő embert meggyanúsít köztevékenységének tisztaságában, önzetlenségében egy másik szereplő. Bírószág elé kerül a dolog. A sértett teljes valódisági bizonyítást kért s ez foganatba is ment, még pedig a sértőre teljes kudarccal. A vádolt előre látta ebből az ítélet várható sujtó voltát s ma a igyekezett cocsánakéressel expialni vétékét. A sértés nyilvánossága azonban az elégtétel s rehabilitás nyilvánosságát igényelvén, ezzel a sértett meg nem elégedett, hanem az esküdtektől várta az elégtételt. S mi történt? Hiába ismerte be a vádolt bocsánatkérésével öndősségét, a verdikt azt mondja ki, hogy a vádolt nem sértett, nem bűnos. Hiába semmisegez az ügyész, hiába habrodik fel az esküdtszéki tanács, judiciumot s bírói érzéket törvényt megadai nem lehet. A ki kaptad hordja tovább keresztjét.

Eddig mindig csak a humoros oldalát fogtam fel a mi hangverseny smokkságunk-

nak. Kacagva néztem a mindenáron való érvényesülést s történetét az új és újabb alapítások s alakulásoknál, de most már magam is sirni szeretnék. Megeshetik már, amint megeshet a mi tulterhelésünk mellett, hogy egy Vecsey Fery üres széksoroknak játszik, míg az ő művészetének nyomába sem lépő monstre és monstruosus hangversenyek telt ház előtt mutatnak ki. Az intéz k észhez kap hatnának. Legyőzhetnék e szomorú tanulságokra hiuságukat, észre vehetnek a kénytelen-kelletlen bariók jóllakottságát, talán kezdődő csömörét s őszinte férfias nyíltsággal oda állhatnának az áldozat: a közönség elé s azt mondhatnák: Igazatok van! Nincs jogunk a tulterheléssel agyonütni e város zenei hajlandóságát, n üveszi szeretetet, beismerjük, hogy tu becsuljuk magunkat s erőlünk, egyesülünk, egygyé tesszük, számolunk áldozat-kész égtek hataraival s együttessen teremtsük meg újra a veszendőbe indult lelkesedést a zene: az örökség iránt! Ha ez így lehetne! De hát ki látóit ma bőséket? Hol van a hiuságokról való lemondás lehetősége? Sehol, sehol s azért csak hadd szóljon továbbra is a reklám: tessék! tessék! most kezdődik! világhírű, világhírűbb s legvilághírűbb művészek! tessék besétálni!

Joannes.

Naponta friss készítményű, kiváló minőségű
teasütemények

cokolád desszertek és
mindenféle cukorkák
legolcsóbban sze-
redezhetők be

Első Debreceni Gözcukorkagyár R. T.
városi üzletében, Főtér, Tiszapalota.
Vasárnap egész nap nyitva.

Műfogak

Kautsuk és arany kivitelen, zománcz fogsorok, rágásra használható és azonnal megszokható, arany fogkoronák és hidak eltört darabok 2 óra alatt javíthatnak!

MAGYAR FERENC fogtechnikus
Szent-Anna-u. 5. (Gondy-ház).

Az annektálás folytán állandósult viszonyok már most szabad teret nyitottak a kereskedelmi forgalomnak és az ipari vállalkozásnak. Első kötelessége lesz most a monarchiának a jogszolgáltatás, főleg pedig a birtokviszonyok helyes szabályozása.

Ami az annektált tartományok ipari és kereskedelmi forgalmában való eddigi részvételünket illeti, az nem sok ugyan, de mégsem mondható jelentéktelennek. A boszniai behozatalnak Magyarország egyharmadát és Ausztria két harmadát fedezi. A kivitelnek egy ötöd részét veszi fel Magyarország.

Jelentős intézet és minden dicséretet megérdemelt a Magyar Kereskedelmi Résztársaság ottani fiókja, amely 1901. óta működik s rohamosan fejlődő forgalma az 1908. évben a 6 millió koronát meghaladta. Forgalmának tulnyomó része a behozatalra esik.

Ezekben kívántam vázlatos képét adni a rövid tanulmányúton szerzett benyomásoknak, s konklúzióm az, hogy az immár annektált tartományok a magyar ipari és kereskedelmi körök figyelmére nagyon érdemesek s a magyar közgazdasági érdekek tovább fejlesztésének alapjai ott már lerakvák. Semmi kétség, hogy a magyarság most már sietve fogja pótolni a multak mulasztásait és részét e tartományok tovább fejlesztéséből fokozottabban fogja kivenni. Némi biztatást erre nézve már is nyújt, hogy a kiránduláson résztvevett üzletemberek között egynéhány hír szerint már is tekintélyes üzleteket kötött és értékes összeköttetéseket szerzett.

Mitráska Demeter.

A hétfői tárgyalás előtt.

Debreczen és Kőszeg városai egész közönségének osztatlan érdeklődése mellett indul meg hétfőn reggel 9 órakor a szádekos emberölés büntette miatt vádolt Mitráska Demeter, fiatal legényember szomorú bűnyégének esküdszéki főtárgyalása. Nem megrogzított bűncselekménye juttatta az esküdték elé, hanem tragikus végzete sodorta a vádlottak padjára.

Az esetet annak idején ismertettük: Mitráska váratlanul Debreczenben termett és a szerelem józán követelt egy férjese, családostól, nálánál idősebb asszonyt a maga számára. Véletlenül a férjjei találkoztak, a helyzet meglepte, izgatott hangulatában nem látott, vérhályog takarta szemét, eszméletlenül tért fogott, sujtott, — egy ártatlan ember kiszökkelő vére követte a gyilkost s midőn a bódító kődfátyol tisztulni kezdett, megdöbbenve eltorzult öntudattal hallotta szeretője hitese férjének csendes haldoklását.

Egy városrész részvétellel könnyezte végig a temetést, ugyanannak sajnálata kíséri az árván maradt gyermekek sorsát. De a halott már kiszemelt, a bosszúállás hangja már elült és egy most már öntudatra ébredt ember várja a szabad polgárok és a szánalom pendíthető hurjait magában rejtő bíróság verdiktjét, az eszméletlen állapotban elkövetett tettért. Egy büntetlen előéletű gyermekember tragédiája indítja meg a lelkeket, egy gyerekmber, aki kiespott a rendes polgári élet medréből a bűn és az erdőg eszközeinek: az asszonyok bűvös, varázslatos birhatásáért és most öbenjáró büncse-

lekményéért kér bocsánatot a társadalomtól az esküdszék útján emberi gyarúságáért, szerelméért.

A védelmet nagy körültekintéssel dr. Freund Jenő ügyvéd látja el, aki ma a főtárgyalási elnökhöz benyújtott kérvényében újabb tanuk beidézését kéri.

A legérdekesebb jelenetek, a megaláztatott Kraft Szilárd özvegyének a kihallgatása ígérkezik, aki a bűnpör elején maga is terheltként szerepelt, sőt előzetes letartóztatásban is töltött néhány napot és kinek kihallgatását a védelem indítványozta, mert vallomására nagy súlyt helyez, bárha sokban ellentétes az előadása Mitráska vallomásaival.

Az izgalmasnak ígérkező tárgyalásról részletesen fogunk tudósítani.

A hajdumegyei függetlenségi párt ülése.

Állásfoglalás Justhék mellett.

Benedek János H.-Böszörményben.

Benedek János a hajduböszörményi kerület népszerű, kuruc követe, holnap, vasárnap délelőtt beszámolót tart böszörményi választói előtt, akik egyszersmind állást fognak foglalni a népgyűlésükön abban a jelentős politikai kérdésben, hogy a Justh Gyula önálló bankos, általános választó jogos nemzeti táborába álljon-e, vagy pedig Kossuth Ferenc 67-ssé vedlett közös bankos, plurális választásos sárga-fekete seregébe. Benedek János ma este érkezett meg Debreczenbe, az ősz Szappanos István, továbbá Papp Elek, Csépan Géza Molnár Jenő és Farkasházy Zsigmond igazi 48-as országgyűlési képviselők társaságában, akikkel együtt holnap, vasárnap reggel utazik kerületének székhelyére.

Böszörmény izzig-vérig magyar hajdunépe, mely a legutóbbi debreczeni bankgyűlésen oly gyönyörű táborral képviseltette magát, bizonyára egy pillanatig sem tévőváz a két zászló között: Böszörmény népe már az október 31-iki bankgyűlésen állást foglalt Justh Gyula becsületes tábor mellett, holnap bizonyára újra impozáns tüntetést fog rendezni az önálló-bank, a gazdasági függetlenség mellett és országgrázó erő hangon fogja fülébe dörögni Kossuth—Apponyi feketé seregének, hogy a nemzet eltiporja áruló seregeket.

A hajduböszörményiek egyszersmind bizalmat fognak szavazni kitűnő képviselőjüknek, Benedek Jánosnak akinek állásfoglalását bizony, igazolták az eseményeket. Ha a függetlenségi párt akkor szaladt volna szét mikor Benedek János kilépett a pártból, ma más volna a helyzet.

De serényen készül a politikai állásfoglalásra a hajdumegyei függetlenségi és 48-as párt is, melynek kiváló elnöke, Veszprémy István a következő meghívót küldte szét:

Meghívás.

A hajdumegyei függetlenségi és 48-as párt nagy választmányát 1909.

Ki akar pénzt?

legjobban megszaporolni **brillians, gyémánt ékszerok, órák** és mindenemü **arany áruk** bevásárlásnál legolcsóbban

Adriányi Bólánál Plac-u. 12. sz. (Stencinger-ház.)

Ékszerek és órajavitások saját műhelyemben készülnek

Első debreczeni fehérnemű mosó és tisztító intézet Debreczen, Piacz-u. 63. sz. Legszébben mos, tisztít és vasal.

Alapított 1880.

Tisztelettel **FEUERSTEIN MÓR.**

Alapított 1880.

évi november 30-án reggeli 9 órára a debreczeni függetlenségi kör (Csapó-utca 17. sz. a.) tanácskozó termében ülésre ezennel egybehívom.

Tárgyak:

1. A politikai helyzet megbeszélése. A párt állásfoglalása s a teendő intézkedések.

2. Közgyűlés idejének megállapítása.

3. Intézkedés a tagdíjak behajtása felől.

A gyűlést megelőzőleg az elnökhöz beadandó esetleges indítványok tárgyalása.

A politikai helyzet évtizedek óta nem volt ennyire súlyos és izzó, mint most Epen azért minden választmányi tag tartsa hazafias kötelességének a megjelenést. Csak így lehet kívánni, hogy állásfoglalásunknak sulya legyen. Hazafias tisztelettel.

Hajduhadház, 1909. nov. 18.

Veszprémy István

a várm. függ. és 48 párt elnöke.

A hajdumegyei függetlenségi párt állásfoglalása fedni fogja a debreczeni testvér függetlenségi párt állásfoglalását. Ehez kétség sem férhet.

Naptárt, nagy terjedelmű irodalmi részt Debreczen és Hajdúvármegye teljes cím-tárárt és sok képet tartalmazó ajándékot kap minden előfizetőnk. 340 oldal teljesen ingyen.

A fényűzés korszaka.

*

A császárné számlái.

Napoleon, a hatalmas császárt Franciaország régi nemessége nem vette körül. Tábornagyjai, a legfőbb udvari méltóságok viselői nem biboros ágyban születtek és feleségeik nem voltak előkelő származásúak, de ami a fényűzést illeti, ebben azután versenyre keltek Európa minden udvarának hölgyeivel. A császár maga megkövetelte, hogy környezete a legnagyobb pompát, fényűzést fejtse ki. És ha más udvar büszkélkedhetett régi nemességével, a francia udvar hölgyel ruhák, ékszerek-berendezéseik drágaságát illetőleg messze felettük állottak.

Maga Jozefin császárné járt elől a legbuzdítóbb példával. Az igénytelen nő, aki bizonytalan jövedelmekből élve, hitelezőtől szorongatva, kénytelen-kelletlen elfogadta a kistermetű, csunya, jelentéktelen Bonaparte tábornok kezét, mint császárné, tíz év alatt negyven millió frankot költött ruhákra, fényűzési cikkekre.

A tábornok, későbbi konzul, maga akarja hogy feleségének pompás ruhái és ékszerei legyenek, egyrészt, mert szereti Jozefint, másrészt pedig mert tudja, hogy feleségének gyermeki öröme telik abban, ha ékszerei, vagyont érő ruhái között turkálhat, azokban kevélykedhetik.

Senki sem tudhatja, hogy Napoleon hány csatát vívott, míg ezeket a kincseket összeharcolta, valamint az is biztos, hogy sok napoleoni hadjáratnak némi oka Leroy számlái is voltak.

Jozefin részére évenként 100.000 frank volt előírva ruhákra, de Leroy, az udvari szállító ezt kevésnek tartotta. És kevés is volt. Napoleon alig győzte fizetni az adósságokat, amiket Jozefin csinált. Ezenkívül férje is kedveskedett ajándékokkal, amelyek közt 80—100.000 frankos tételek szerepelnek. Udvari ünnepélyek alkalmával Jozefinen 4 millió frank értékű ékszer volt, de azért mindig újabb és újabb drágaságok, ékszerek után vágyakozott.

Mikor Napoleon csillaga letűnt, az ékszerek egymásután vándoroltak az idegen uralkodók kezébe. Az utolsó darab egy gyöngysor volt, amely nyolcszáz ezer frank értékű és Hortenzia akkor adta

oda Napoleonnak, amikgr Malmaisonban utóljára találkoztak. Napoleon nem adta el, pedig Szent-Flona-szigetén néha szűken állott pénz dolgában, Mikor visszakért Hortenziához, ez a bajor királynak adta el.

Amily nagy volt a fényűzés ruhákban és ékszerekben, éppen olyan fényűző volt az egész udvartartás. A császárné első fodrásza évi huszezer, a második nyolcezer frank fizetést huzott. A fodrászoknak azonban érteni kellett a szépség ápolásához is. Józsefin negyvenegy éves volt, amikor trónra jutott és bizony már kissé elvirágozott. De segített a — bécsi rongy. A császár már annyira hozzászokott a kifosztott ábrázatokhoz, hogy a fehér arcu udvari hölgyekre a legkiméletlenebbül rászólt és megtiltotta nekik, hogy mint „hullák” olyan arccal jelenjenek meg az udvari ünnepeken.

Rettenetes pénzt emésztettek a bálók, a fogadó esték, ünnepek. A kancellár évenként négyszázötvenezer frankot költött el díszbédékre.

Jellemző, hogy egy ilyen ugorkafára felkapott újdonsült hercegnő olyan harisnyákat hordott, amelyek párja százötven frankba, tucatja ezernyolcszáz frankba került. Minden ünnepélyre más cipőt csináltatott, amelyek, ha egy negyedóra sétálni ment a parkba, — már elszakadtak. Egyszer a komorna a cipésznek — Copnak hívták a jeles urat — megmutatta a hercegnő egy cipőjét, amelynek a talpa az első nap már kilyukadt.

— Istenem! semmi sem tarthat örökké! Különben nem tehetek róla; az én cipőim nem sétára vannak készítve!

A város zenekart szervez

Ifjúsági előadások a színházban.

A színházi bizottság ülése.

Lanyha érdeklődés mellett tartott ma délután ülést a színházi bizottság. Az ülés legérdekesebb tárgya egy városi zenekar létesítése körül megindult eszmecsere volt. A bizottság ugyanis, tapasztalva a színházi zenekar mizériáit, arra a gondolatra jött, hogy más nagy város példájára városi zenekart kellene létesíteni Debreczenben. Így biztosítana a város a színháznak egy állandó és kifogástalan elsőrendű zenekart, melynek létszáma nem volna kitéve oly változásoknak, mint a mai színházi zenekar. A bizottság az eszmét, melynek felvetéséért Oláh Károly tanácsnokot illeti az elismerés, igen rokonszenvenesen fogadta s azonnal elhatározta, hogy átiratban hívja fel a városi tanácsot az eszme megvalósítására. Tekintve, hogy a ki vitel elé tulnag akadályok nem gördülhetnek, nagy szolgálatot tenne a város közönységének Oláh Károly tanácsnok, ha az ideát kellőleg propagálná.

Az ülésről szóló tudósításunk itt következik:

Az ülésen Vecsey Imre főjegyző elnökölt. Jelen voltak Oláh Károly tanácsnok, Kernhoffer József, Komlóssy Dezső, Tóth István, Márk Endre, Komlóssy Artur, Szilágyi Imre, Aczél Géza, Irmay Béla színházi titkár és Tóth Emil dr. jegyző.

(A városi zenekar.)

Az ülés megnyitása után Oláh Károly előterjeszti, hogy Zilahy Gyula szinigazgató beterjesztett hozzá 24 darab szabályszerűen kiállított szerződést, melylyel igazolja, hogy 24 zenészt szerződött. Arról nem tehet, hogy a szerződéseknek nem lehet érvényt szerezni. Felveti azt az eszmét, hogy nem lehetne-e, nem volna-e célszerű egy városi zenekart létesíteni.

Márk Endre javaslatát konstatál a zenekarnál. A varázskeringő előadása alkalmából a zenekar igen jól működött. A városi zenekart illetőleg, volt és van Debreczenben mozgalom, mely egy zenekart akar létesíteni. De nem hiszi, hogy Zilahy azt a 37 ezer koronát, amit most a zenekarnak fizet, biztosítaná-e a városi zenekarnak.

Oláh Károly javasolja, keresse meg a bizottság a városi tanácsot, hogy a tanács sürgősen létesítsen egy városi zenekart.

Vecsey Imre pótolja az indítványt azal, hogy egyszersmind hívják fel az igazgatót a zenekar hiányainak pótlására, egyszersmind feliratban támogatja a bizottság a szinigazgatónak a belügyminiszterhez intézett feijelentését az Országos Zenészbövetség ellen, mely a színészek elhelyezését monopolizálja.

A bizottság a javaslatokat elfogadta. Oláh Károly kijelenti, hogy a szinigazgató átadta a 4-ik, 5-ik és 6-ik évre szerződésileg kötelezett díszleteket. A jelentést a bizottság tudomásul vette, valamint az igazgató azon jelentését, hogy 22-én, 23-án és 24-én a társulat drámai része Nyíregyházán vendégszerepelt fog.

(Ifjúsági előadások.)

Tóth Emil dr. jegyző felolvassa ezután Zilahy Gyula beadványát, melyben előterjeszti, hogy hetenként egyszer ifjúsági előadást akar tartani.

Márk Endre nem kifogásolja az ifjúsági előadások eszméjét, de azt elenyzi, hogy minden héten tartanak. Elég lesz havonta egyszer, legfeljebb kétszer. A társulat tagjait a hetenkénti előadás nagyon igénybe venné. Kifogásolja egyszersmind azt, hogy sok a műsorváltozás.

Komlóssy Artur azt teszi szóvá, hogy a mult hetekben engedélyt adtak egy orfeumnak és az igazgató úgy tervezte, hogy a szintársulat tagjai is felépnek ott. Ezt az ügyet a színházi bizottságnak kellett volna beterjeszteni, ezt a bizottságot kellett volna meghallgatni előbb. Javasolja, mondja ki a bizottság, hogy kívánja, miszerint a jövőben az ily ügyeket a színházi bizottságnak jelentésék be.

Aczél Géza kívánja, hogy az ifjúsági előadások másorát az igazgató a tanintézetek igazgatóival együtt állapítsa meg.

Irmay Béla kijelenti, úgy fogják az ifjúsági előadások műsorát megválogatni, hogy azok tanulságosak legyenek.

A bizottság az ifjúsági előadások tartását havonként kétszer velem nyezi, majd elfogadja Komlóssy Artur indítványát.

Majd néhány jelentéktelenebb ügyet tárgyal a bizottság, mire az ülést véget ért.

Megbízható címűtár csakis a Debreceni Független Újság Képes Naptárában van. ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

TANÜGY.

— A debreczeni Szabad Iskola. A debreczeni „Szabad Iskola” folyó no 22-én hétfőn kezd meg előadásait délután hat órakor az Ipartestület dísztermében (Simonffy-utca 1/c. sz. alatt II. emelet), hol is ez alkalommal Szűcs Géza dr. ügyvéd „Az adók népszerű ismertetése” címen előadást fog tartani. A nagyközönség figyelmét ez uton is felhívjuk a debreczeni „Szabad Iskola” előadásainak minél nagyobb számban való meghallgatására.

A ravasz orfeum-direktor.

— Közigazgatási humoreszk. —

Irta: Végh Gyula főkapitány.

Debreczen város derék főkapitányáról, Végh Gyuláról, városszerte tudott dolog, hogy nagy humorista. A humornak általunk ugynevezett „Közigazgatási humor” válfaját művelni ötletes főkapitányunk, akinek legutóbbi bájos és mulattató közigazgatási humoreszkje a napokban került a városi tanács elé, főkapitányi jelentés alakjában.

Ezt a jelentést a tanács ama felhívására terjesztette Végh Gyula a magisztrátus elé, melyben arra hivatott fel, hogy tegyen jelentést: milyen alapon adott Irmay Béla színházi titkárnak engedélyt orfeum szervezésére? A főkapitány erre beadta a szóbanforgó jelentést, illetőleg humoreszket, melynek a humor mezejébe vágó része így hangzik:

„Mikor Irmay Béla színházi titkárnak az engedélyt megadtam, szóbelileg kikötöttem, hogy az engedélyről szóló végzésemet tartozik a városi tanácshoz megfellebbezni. Így akartam elérni azt, hogy a tekintetes városi tanácsnak alkalma legyen határozni az engedély fölött. Amde Irmay Béla kijátszott, mert igaz ugyan, hogy megfellebbezte a végzésemet, de azt vissza is szította.”

Igy szót a humoros jelentés. A tanács tagjai nagy gaudiummal fogadták és talán konstatálták is, hogy nincs elveszve a haza, amíg közigazgatásának ilyen isteni humorral megáldott katonája van.

Egy debreczeni katonatiszt balesete.

Vadászat közben megsérült főhadnagy.

A debreczeni társadalomnak egy szimpatikus tagját, egy városszerte jól ismert katonatisztet ért súlyos baleset. Vadászat közben a csuszamlós szántóföldön elbukott, még pedig oly szerencsétlenül, hogy esése közben a kezében megtöltve tartott fegyver elsült s a golyók a főhadnagy combjába és bokájába furódtak és súlyos rombolást okoztak.

A katonatiszt balesetéről, amelynek híre általános, őszinte részvétet keltett a városban, a következőket jelenti tudósítónk:

A 61-ik közös gyalog ezrednek egyik főhadnagya Heiter Károly tegnap szolgálójával vadászni ment a Nagyerdő tájékára. Az uton érte utól őket a havas eső. A főhadnagy szolgálójával és kutyájával a szántóföldön ment keresztül s nyulat látva, fegyverrel a kezében futni kezdett.

Az eső által felázott talaj olyan sikamlós lett, hogy a főhadnagy megcsuszott és a földre bukott.

Esése közben a kezében levő fegyver ravaszát megnyomta és a fegyver eldurant. A golyók a főhadnagy combjába és bokájába furódtak és súlyos zúzódást okoztak.

A szerencsétlenül járt főhadnagyot szolgálója segítette először, aki a szántó-

Budapesti Korona Áruházban Debreczen, Piacz-u. 19. Bika kávéház mellett.

Egy pár kávé vagy teás csésze, aljával együtt, csoda szép égetett virágos festéssel és aranyozással K —.17
6 személyes 15 drb.-ból álló teás vagy kávé készlet csoda szép égetett virágos festéssel és aranyozással frt. 2.50
1 drb. szabályozható remek kivitelű kék zománcozott kávé örlő „ —.70

földön dolgozó két napszámossal együtt bevitte a súlyosan sérült katonatisztet egy tanyai házba.

Itt bekötötték a főhadnagy sebeit, aztán pedig kocsin beszállították a katonai helyőrségi kórházba. Az ezredorvos igen súlyos természetű csonttörést konstatált s azonnal kötést alkalmazott a főhadnagy lábaira. A katonatiszt állapotában eddig még aggasztó fordulat nem állott be. A baleset hamarosan elterjedt a városban s abban a körben, ahol a főhadnagyot jól ismertek, nagy részvétellel beszéltek a szerencsétlenül járt katonatisztról.

Megbízható cslmtár csakis a Debreceni Független Újság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja Előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

A korona nem bizik a kormányban.

A kinevezés csak decemberre várható

Viták a függetlenségi párt vagyona fölött.

A politikai életben most, a feszült várakozásnak csöndje állott be. A keddi koronatanács felé koncentrálnak most minden figyelem, rem mintha valami különös nevezetesség érkezne onnan, hanem ez a dátum lesz a kezdete annak a hatalmas s a nemzeti hévtől lüktető harcnak, amit a 48-as függetlenségi párt fog indítani a Béccsel szemben mindenre kész kormány ellen.

Már a kormány bemutatkozása alkalmával a program fölött is olyan vitát fog provokálni a függetlenségi párt, amely *tul fog terjedni január elsején* s így a nagy nemzeti kormány *exlexbe fog jutni a nélkül, hogy a költségvetés vagy az indennitás egyáltalán napirendre kerülne.*

Ha a kormányt kinevezik.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Politikai körökben most arról az eshetőségről beszélnek, hogy mi lesz azután, ha a kormányt kinevezik. Bizonyosra veszik, hogy a kormány új bói kinevezésének következménye csakis a képviselőház feloszlatása és az új választások kiírása lehet. Pedig ettől fázik a kormány legjobban s azt hiszik, hogy célszerűbb, ha a mostani képviselőházban a nemzetiségiek és a horvátok támogatásának megvásárlásával szereznek egy, kis többséget a hazafias függetlenségi táborral szemben, semhogy a nemzet itéletét provokálják. Azonban ebben nagyon is tévednek.

Az elvöládók a hatvanhetesek, a klerikálisok, a nemzetiségiek és a horvátok hiába kooperálnak, a függetlenségi párt, amelyhez a balpárt és a pártonkívüli függetlenségi csatlakoznak, a maga 150-160 főnyi táborával még a szigorított házszabályok elle-

nben is teljes siker kilátásával veszi föl a harcot, mert a nemzet kétségtelenül alkalmasat fog találni arra, hogy rokonszenvének impozáns megnyilatkozásával támogassa azokat, akik a nemzeti jogok elárulása ellen keltek haragra.

December elején.

Enek a helyzetnek ismeretével meg y a kormány Bécsbe, ahol *kedden délelőtt* tizenegy órakor kezdik meg a király elnöklése alatt azt a nevezetes *koronatanácsot*, amelynek meg kell hoznia a kibontakozást.

A kormány azt hirdeti, hogy ezek a tanácskozások napokig fognak tartani, mint-hogy azonban szerdán és csütörtökön a Kossuth-mauzoleum fölavatásának díszes ünnepe lesz, a tanácskozások folytatását péntekre halasztják. Így tehát a döntés megint elmarad és *most már a kormány újra való kinevezése csak december elejére várható.*

Az új kormány kinevezése után nyomban berekesztik az országgyűlés ülészeit, hogy újra alakíthassák a bizottságokat.

A függetlenségi párt vagyona.

Budapesti tudósítónk táviratozza: A 48-as függetlenségi párt vagyona, amikor a Kossuth-csoport kilépett, száztízezer koronát tett ki. Most, hogy a kiválás megtörtént izgatott érdeklődéssel tárgyalták azt a kérdést, hogy a párt vagyona miként fog eloszlni. A Kossuth-pártiak azzal érveltek, hogy ebből az összegből, közel kilencvenezer koronát maga Kossuth Ferenc gyűjtött a párt részére s így joggal illeti meg őket az, hogy az összeget megfellezzék. A Justh-párt azonban tudni sem akar az osztakodásról s azt mondja, hogy a vagyon teljes egészében őket illeti meg, miután jogilag is az összeg a 48-as függetlenségi párt vagyonát képezi. Iljenformán tehát a száztízezer korona a Justh-é marad s ők rendelkeznek az összeg fölött az alapszabályok értelmében.

Erősödik a Justh-párt.

Az ország minden részéből egyre érkeznek a táviratok, jelentések, amelyben a Justh-pártihoz való csatlakozásokat jelentik be a függetlenségi választókerületek polgárai. A mai napon a *nagybányai, hajduhadházi, gyergyótölgyesi, vállai és földéki* függetlenségi pártnak vezetősége jelentette be táviratilag, hogy szíves-leléssel az önálló magyar bank mellett vannak s hogy, ha a nagy harc megkezdődik, Justh Gyula lofogója alá sorakoznak valamennyien.

A bécsi bizalom.

A bécsi *Reichsport* mai száma feltűnést keltő cikket közöl arról, hogy milyen bizalmatlansággal fogadja a korona a magyar kormányt. A lap szerint az a vélemény, hogy a Wekerle-Andrássy-Kossuth féle többségnek egyáltalán nincsen semmi sulya és ereje Magyarországon. Az ilyen többséggel — írja a lap — nem lehet harcot kezdeni egy olyan izmos függetlenségi táborral, mint amilyen a Justh-csoport.

Hangversenyipar

*

Két ur diskurál.

Az egyik: Mondja kérem, tulajdonképen minek jár maga a koncertekre?

A másik: Hogy érti ezt?

Az egyik: Hát egészen úgy, ahogy mondom. Minek jár a hangversenyekre? Talán műélvezetből?

A másik: Abból. Élvezni akarok, műélvezni és e helyett folyton műbosszankodom és müdühögök.

Az egyik: Miért?

A másik: Mert nem tudnak egy egészséges programot összeállítani, nem tudnak egy kontinentális nivón álló hangversenyt rendezni. Nekem kellene ideadni a hangverseny rendezését, akkor lenne művészet, lenne nivó, lenne láz, lenne tombolás és lenne zaj!

Az egyik: Hogyan?

A másik: Hallgasson ide. Én rendeznék egy idényben három hangversenyt. Az előnek a következő volna a programja. Egy urileány citerán játszana egy humoreszket. Ha tapsolnák nagyon, akkor ugyanazt vissza felé is eljátszaná, de úgy, hogy megtordtaná a citerát. Szóval a publikum azt hinas, hogy Arany Jánosnak egy balladáját játsza. Ez két szám. Azután egy feltétlenül derék, korrekt uriember eldobna valamit Chopintól. A frenetikus tapsra jön egy szubtilis kontraszt furulyázva negyedik számnak egy oldalszakálás, Cleo-frizurát hordó öreg ur.

Az egyik: Zseniális!

A másik: Ez semmi. Hallgassa a második koncert-tervetemet. Ebben az első szám lesz egy elegáns pepita nadrágos ur, aki mondolozik és akit mandula evéssel kísér egy néger urileány. Második szám. Taviata nagy áriáját füttyöli egy indián cintányér és porcellán tányér kísérettel. A harmadik szám még óriásibb. Harmonika szóót játszik egy Darwin-diadal, ének tánc, és görög tüz kísérettel. A harmonika szóót ketten játszák, de az egyik mindig szólni fog és ez lesz a szóló.

Az egyik: Idegölő gyönyörűség!

A másik: Most jön a java. A harmadik koncert egy számból fog állani. A beállítás zseniális lesz. Egy hársfán, amely lehetőleg élő hársfa lesz, ülni fognak egy urileány vastag piros tiroli harisnyában és egy ur vastag fehér tiroli harisnyában és egy uriaszony vastag zöld tiroli harisnyában. A himnuszt, Oh du liebe Augustint és Beethoven egy szinfoniáját fogják játszani nagybőgn, egy még nagyobb bőgn és egy legnagyobb bőgn. A három darabból gyors egymásutánban egy egy hangot fognak játszani, úgy hogy a publikum minden tagja, aszerint, hogy hol áll, mást-mást fog hallani. A végén a művészek beugranak a nagybőgökbe.

Az egyik: Kolosszális! A műélvezettől nagybőgni fog a publikum!

Lais

Házlebontás miatt az összes raktáron levő posztó Weisz Adolf és gyapjuszövetek gyári áron alul lesznek kiárusítva. DEBRECZEN, Kossuth-utca 1. sz.

HARABÉCZY FEST, MOS, TISZTIT
DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCA 42.

Színház és Művészet

A színház műsora.

VASÁRNAP: Dollárkirálynő, operett. Este *Tüskerőzsa*, operett. Bemutató előadás. Ktsbérlet
HÉTFŐ: *Tüskerőzsa*, operett. A) bérlet.
KEDD: *Tüskerőzsa*, operett. B) bérlet.
SZERDA: *Tüskerőzsa*, operett. C) bérlet.
OSZTÖRTÖK: *Nők harcza*, vígjáték. A) bérlet.
PÉNTEK: *Iglói diákok*, operett. B) bérlet.
SZOMBAT: *Koldusdiák*, operett. C) bérlet.
VASÁRNAP: Délután *Árendás zsidó*, népszínmű
Este *Koldusdiák*, operett. Kis bérlet.

Zenekari próba. A zenekedvelők körének filharmonikus zenekara, mely tavalyi szereplésével már teljes elismerést vívott ki, az idén még nagyobb feladatok megoldására szervezkedett. A vonós zenekaron kívül a fuvósta is teljesen újja szervezték és kiegészítették, úgy, hogy a teljes zenekar 55-60 tagból fog állni, a mi már egymagában is imponáló körülmény. A zenekar vezetésére a kör Schiller János karagyt nyerte meg, ki államiag képesített, okleveles középiskolai zenetanár és az orsz. kir. zenekadémán a zeneszerzési tanszakot sikerrel végezte. Így módon a zenekar vezetése hivatott, biztos kezekbe került. E zenekar holnap, hétfőn este 8 órakor a Zenede (Csajó-utca) negyteremben próbát tart, melyre az összes zenekari tagokat, valamint mind aokat, akik valamely hangszereken kellő gyakorlati jártassággal és csatlakozni hajlandók, meghívja a vezetőség, pontos megjeenést kérve. A zenekar az évadban több nyilvános hangversenyt rendez.

Mákvirág. (A színházi iroda jelentése.) Erdekies premierre készül az énekes személyzet legközelebb: Sebessy Samu kolozsvári írónak a székelyletől merített érdekies tárgyú népszínművére, mely előadásra az igazgatóság a Kolozsvárott lakó szerzőt is meghívta.

Koldusdiák. (A színházi iroda jelentése.) Mitócker bájos zenejű operettje foglalkoztatja az operett-személyzetet. E nagyszabású darabban a társulat összes énekes személyzete van foglalkoztatva. A két koldusdiák hatásos szerepét Torma és Horváth adja, az elszegényedett lengyel grófi családot Gerő, Szilassi és Bárdos képviselik, Ollendorf ezredeset Árkosi, a részeges börtönört pedig Ligeti. Az igazgatóság nagy gondot fordít az előzetes érdekes reprimt, melynek sikerétől nagyon sokat vár.

A debreczeni színésziskolából. A debreczeni színésziskola nívóját folytonosan emelik. A színésziskolai tanárok közé leajabban Madai Pál főreáliskolai tanár lépett be, ki a lélektant és a mythológiát tanítja. A színésztanárok közt is szerencsés akvizíciónak bizonyult Arkossyné, Szabó Irma asszony, kinek művészi ke már a legközelebbi vizsgálati előadást is beragyogja. Hasonló funkciója van Horváth Kálmánnak, a debreczeni közönség kedvencének is. A december hó 4 én rendezendő vizsgálati előadás öt egy felvonásost foglal magában. Ezek: *A kis egér*, *A mama vőlegénye*, (gy dicsőretet nyert pályamű ismeretlen szerzőjétől), *A Szerelmes levelek* (Fehér Tivadar helyi szerzőtől), továbbá a Molier-féle *Kénytelen házasság* és végre a *Szenes legény*, *szenes leány* című operett. A vizsgálati előadást a vakokat foglalkoztató orsz. intézete és a helybeli siketnémák javára rendezik.

SPORT.

A Tornaegylet közgyűlése. A Debreczeni Tornaegylet 1909. november hó 22 én, hétfőn délután 6 órakor, a városháza

nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárty: Jánosi Zoltán és társainak beadványában foglalt sérelmek és azok orvoslására vonatkozólag a választmány javaslata. Tekintettel a tárgy fontosságára, az elnökség kéri a tagokat, — hogy teljes számban jelenjenek meg.

Megbízható címítár csakis a Debreczeni Független Újság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptári pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Két napig a kutban.

Egy ebesi földmives szerencsétlensége.

Szinte a remegényekbe illő história Bihari Jánosnak, egy ebesi földmives embernek esete. A szerencsétlen emberrel olyan végzetes baleset történt, hogy a határban levő száraz kutba zuhant bele s csak a véletlenül mult, hogy rettenő helyzetéből megmenekült. De így is borzalmas kinokát állott ki, mert a száraz kut fenekén élen szomjan tartózkodott s s már-már az éhhalálhoz volt közel, amikor az arra járók nagy nehezen kimentették. A szerencsétlenségről az alábbi tudósítást adjuk:

Az ebesi határban legelőző juhánok már évek előtt kiszáradt a kutja. Jó távolban kellett másikat ásatni. Azóta a száraz kut állandóan szerencsétlenségek okozója. Nem egy ember vesztette már ott az életét. Halál kutjának hívják az ebesiek a száraz kutat.

Már egy év óta pihent a száraz kut. Szerdán este kezdett ismét működni. Bihari esett bele, s volt az áldozat. Szerencse, hogy a száraz kutban egy csöpp víz sem volt és így csak kisebb fajta sérüléseket szenvedett.

Nagyobb baj volt, hogy hiába kiáltozott, nem jött senki segítségére. Így töltött két napot a második nyilásnál fekvő száraz kutban, a halál kutjában, az ebesi határnál.

Végre azután megérkezett a szabadító Mihály István kondás személyében, aki segítséget hívott és úgy mentették ki közelekk a kutba esetet. A szegény ember annyira el volt gyengülve, hogy úgy kellett hazaszállítani.

Irodalom.

Szálló ködben.

Ritkúlnak a sóhajos dalok
S a szitaló, szálló őszi ködben
Valaki meg-megáll előttem,
Rám néz, mosolyog:
... Talán meghalok!

Egy hamvas reggel egyszerre megállok,
S a ragyogó szárnyú vágyak, álmok
Halk rettenettel összecuszkodnak
S ezüst vizébe messze tónak
Egy-két fehér virág perreg,
Mi már a nyárt nem érte meg;
... S én észrevétlen elmegyek!

Zivuska Andor.

A Csokonai-kör új tagjai. A Csokonai-körbe az utóbbi hetekben is számos új tag lépett be, ami annál örövendesebb, mert ezek a beiratkozások a közgyű és után történetek, holott tudnivaló, hogy az egyesületek leginkább a közgyűlés, jobban modva a válaszá: alkalmából szoktak új tagokkal szaporodni. Az új tagok a következők: Kunos László dr. (Budapest), Ungváry József, özv. Vántsa Györgyné, özv. Varga Imréné, Siposs György, Mikóya P. János, Kontsek Géza, Ferenczi Fri. yes, ifj. Gyürky Sándor, Jóna Ödön dr., Kocz Aurélné, Pongrácz Gyula, Ujheyi András, Szenes Zsigmond dr., Ujheyi András, Ujlaki Henrik, Schwartz Eszti. Ezenkívül alapító tagok lettek: Dóczy Emil dr., Kőrösi Kálmán dr. és Zöldy M. János.

HIREK

A debreceni függetlenségi párt óvása. Említettük ma, hogy Varga Lajos néhány társával kérvényt adott be a polgármesterhez, hogy vasárnap délután „pártgyűlést” tarthassanak. Mi ennek az abszurd és nevetséges voltával már foglalkoztunk, most a debreceni függetlenségi párt vezetősége az alábbi sorokban óvja és figyelmezteti a függetlenségi polgárokat, hogy ne üljenek föl ennek a Varga-féle manővernek. Az óvás szövege a következő:

Figyelmeztetjük a debreceni függetlenségi párt tagjait, hogy a Varga-féle gyűlekezéshez a párt szervezetének *semmi köze nincs* s az egész gyűlés nem egyéb, mint egy stréber embernek okvetetlenkedő tolokodása. Minden elvű és józan párttag *tartózkodjék az abban való részvételtől*, mert hiszen a pártnak legközelebb összehívandó közgyűlésén, a pártnak u'cánkint való szervezése dolgában a vezetőség ki fogja kérni a párt minden egyes tagjának a véleményét.

Vasárnapi istentiszteletek. Ma vasárnap a debreceni ref. templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben fognak megtartatni: a Nagytemplomban predikál Boér Károly segéd elkösz, a Kistemplomban predikál Szarka Boldizsár segéd-elkösz, a Kossuth-utcai templomban Szele Miklós s-lekösz, az Ispóty-templomban Szűcs Lajos s-lekösz, a Csapókertben Kovács János hitoktató, a Homokkerten Erdős Károly főiskolai szénior, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár; délelőtt 11 órakor a Kistemplomban Uray Sándor elkösz predikál.

Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segéd-elkösz végzi.

Debreceniek a Kossuth-mauzóleum ünnepén. A Kossuth-mauzóleumban nagy ünnepségek között e hó 25 én szállítják át Kossuth Lajos tetemeit. Az ekkor lefolyó országos ünnepségekre meghívják a városi, megyei törvényhatóságokat s a meghívó, — mint ezt jeleztük is — már tegnapelőtt megérkezett Kovács József polgármesterhez. Tegnap délután megkapta a meghívót Kovács Gyula alispán is. A megyei hatóság már határozott is a küldöttség ügyében s Hajdumegye képviselőjében Weszprémy Zoltán főispán, Kovács Gyula alispán és Czeglédy Mihály dr. t. ügyész fognak részt venni a fővárosi ünnepen. Debrecen város tanácsa tegnapi rendkívüli ülésében választotta meg a küldöttséget, melynek tagjai lettek Kovács József polgármester, dr.

A mi cégünk készítménye az egyetlen, amely Olaszországban a hivatalos orvosi szerek jegyzékébe is föl van véve.

Az ERNESTO PAGLIANO tanár cég

PAGLIANO SYRUP-ja

Nápoly (saját házában Calatò S. Marco 4. — a legjobb és legüldöbb vértisztító szer. A mi PAGLIANO SYRUP-unk a legelőkelőbb gyógyszerárakban törvényes engedéllyel jut forgalomba. Pagliano tanár eredeti receptjei szerint, melyek a mi birtokukba vannak és amelyet legelőkelőbbben készítünk el.

Óvás:

Mindenkit figyelmeztetünk, hogy nekünk hasonnevű cégekkel semmiféle összeköttetésünk *abszolúte* nincsenek és nem is akarunk velük összeköttetésbe lépni. Felkérjük tehát t. vevőinket, hogy óvakodjanak bizonyos ártalmas utánzatoktól, amelyeket minden lehető módon és kétes reklamokkal iparkodnak forgalomba hozni. Hogy a legbiztosabban kaphassuk az egyedül a mi valódi jelzésünkkel ellátott készítményét melynek egyáltalán semmi köze egyéb hasonló készítményekhez, ajánljuk direkte a mi címűkhöz Nápolyba fordulni vagy pedig Socrate Brachetti Real gyógyszerár, Ala (Dél Tirol).

Magoss György t. főügyész, Szabó Kálmán és dr. Varga Elemér tanácsnokok. A küldött ség tagjainak két közgyűlési tagot is fognak felkérni. A város küldöttsége koszorút is visz magával. A város színeit viselő koszorúszalag felirása ez lesz:

— Kossuth Lajos halhatatlan emléke nek. Debrecen sz. kir. város közönsége. A megyei és városi küldöttségek szerdán délután utaznak Budapestre.

— **A jogügyi bizottság ülése.** A város jog és pénzügyi bizottsága holnap hétfőn délután 3 órakor Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöklété alatt ülést tart.

— **A miniszter és a debreczeni munkáskertek.** A földművelésügyi miniszter a debreceni kulturterméknökséget bizta meg azzal, hogy a debreczeni munkáskertek vízvezetékkel berendezése iránt tervezetet dolgozzon ki. E tárgyban a múlt szombaton helyszíni szemle volt az Árpád és Peőfi terepeken, melyen a kulturterméknökség részéről Jármy Tamás főmérnök és Meskó Kálmán kir. mérnök, a kertegyesület részéről pedig Szántó Győző igazgató, Bárdos Géza alelnök és Rédy Rezső dr. titkár vett részt. A vizitálás villamos erővel fog történni. A miniszter ur nagyfokú érdeklődését azzal is kimutatta, hogy Szántó Győzőnek „Kiskertmívelés a szociális törekvések terén” című munkájából 115 példányt a kamara útján megrendelt. Az egyesület agilis vezetősége több nagyszámú berendezést készített a jövő tavaszra. Ezek közül kiemeljük a mintakertészetet. Szakképzett kertészt alkalmaz a kertegyesület, aki egy mintakertészetet rendez be és szerződésileg kötelezve lesz a bérleket rendszeres oktatásban részesíteni és tanácsokkal ellátni. Ez a kertészeti telep különben is oktatási előadásokkal és kiállításokkal lesz egybekötve. Az új területek már ki vannak írva és a folyton fokozódó jelentkezések arra engednek következtetni, hogy a mívelés alá kerülő kertek száma a tavaszon az 500-at is felül fogja haladni.

— **Házasság.** A róm. kath. templomban fényes esküvő volt ma délelőtt. Uhlarik Béla máv. üzletvezető szép és nagyműveltségű leányának Margitnak esküvőtt örök hűséget Turcsányi Mihály dr. A názzmenet fél 12 órakor délelőtt indult a templomhoz. Az esküvő alatt az Egyetértés dalárda énekelt. A fiatal párt Gróh Ferenc apátplébános áldotta meg.

— **Száztizenkét gyermek.** Egy s rjába állítva egy ilyen légió, eleven szemű, egészséges arcu apróság: egy egész iskola. Egy hatalmas család, amelynek kebelében most, hogy az első hideg beállott s a tél a dermesztő ölelésével közeledik, száztizenkét gyermek mondja: meleg ruhára, jó fűlésre, székre, erős cipőre, csizmára van szükségem. Száztizenkét piciny ajak nyitott meg egyszerre s az első kérésre, az első kemény szélfúvásra sietve jött ennek a vidor gyermek-csapatnak családfőntartója: a **Polgári asztaltársaság.** Egy a nappali munkában töltő csapat, amelynek minden tagja, ha már az élvezet pobarához nyul, nem állja meg, hogy egy jófialtnál, hűsítő italnál vagy oszondos elméskedésnél ne kovácsoljon néhány fillért a társaság gyermekei részére. És egy éven át a sok-sok kerek fillér átalakul takaros ruhává, jó belésű meleg sapkává és erős cipővé, amiben olyan gondtalanul lehet a kenyérre havat ropogtatni. Egy év után veszik észre, hogy a jó falat ize rég eloszlott, az ital savának már nyoma sincsen, az anekdotákra serki sem emlékezik, de megmaradt a polgári léleknek fölémelő gyönyörűsége, a szürke kabátos em-

bernek kötelessége: a gyermekek segítése. A gondos családó: a polgári asztaltársaság ma este maga köré gyűjtötte a szegénysorsu felruházandó gyermekeit s száztizenkét apróság felé nyújtotta oda kezét, mondván: Nesztek: ruha, kabát, cipő, kalap stb. Egy szempillantás alatt száztizenkét, az örömtől repeső fiú, leány nő eggyegymás új ruháját s most vígan futhatnak neki egy kemény télnék. A polgári asztaltársaságnak tagjai pedig elmondhatják: Száztizenkét embernek most nem lesz gondja a kemény időben.

A gyermekek mai felruházási aktuánál Szabó Henrik, az asztaltársaság elnöke, szép beszédet intézett a gyermekekhez, tanulásra, szorgalomra intve őket. Este társasvacsera volt a Márkus-féle Dréber-vendéglőben. — Egyben, — mint minden évben — megtörtént a tisztújítás is. — **Elnök** lett: Szabó Henrik. **Alelnökök:** Hoffman Sándor és Trnka Ferenc. **Jegyző:** Weinberger Benő, Kardos Lipót. **Pénztárnok:** Nagy Samu. **Ellenőr:** Gelbmann József, Kronovitz Ignác. **Harminc választmányi tag.** Ezután az asztaltársaság késő hajnalig mulatott együtt.

— **A debreczeni nyírható vasút.** A jövő hóban nagyszámú érdeklőség küldöttéi fognak tisztelegni a kereskedelmi miniszter előtt, kérve a debreczeni-nyírható vasút kiépítését, mely folytatása lenne a sámsóni vasútnak. Előzőleg az érdeklőségek értekezletet tartanak Nyírhatóon a hó 23-án, melyen Debreczen részéről Magoss György dr. főügyész vesz részt.

— **A debreczeni hadkötelesek sorsuzása.** Debrecen város katonai ügyosztálya a következő felhívást teszi közzé: A hadkötelesek összeírásai elrendeltetvén, felhívatnak az 1889, 1888. és 1887. évben született vagy a városunkban illetőségűek, mint városunk területén tartózkodó idegen illetőségű állításköteles ifjak, hogy összeírásuk végett f. évi nov. havában a katonai és illetőségű ügyosztálynál (városháza, emelet 18. és 19. szám alatt) a törvényes következményeket rhe alatt jelentkezzenek. Az 1889. évben született, — tehát I-ső korosztálybeli — debreczeni illetőségű ifjak részére a sorsuzás 1910. évi január hó 15-én reggel 9 órakor a városház negytermében fog megtartatni. Ezzel kapcsolatban felhívatnak az 1891 és 1890 években született debreczeni illetőségű népfelkelő kötelesek ifjak, hogy első összeírásuk végett kat. és ill. ügyosztálynál, városház emelet 17. szám alatt mielőbb jelentkezzenek.

— **Női ügyvéd.** Pétervárról táviratozzák: Az itteni kerületi bíróság büntető osztálya előtt ma először jelent meg női ügyvéd. — Az ügyész a nő védő ellen kifogást emelt, amelyet azonban a bíróság nem vett figyelembe. Erre az ügyész elhagyta a termet, úgy hogy az elnöknek be kellett az ülést rekesztenie.

— **Új tanító.** Fejér János kitűnő képzettségű elemi iskolai tanítót a hajdudorogi görög-katholikus iskolaszéki tanács tegnap választotta meg tanítónak a Varga János jubiléns tanító nyugalomba lépése folytán üressé vált tanítói székre. A megválasztott új tanító atyja, Fejér György, szintén ennél az iskolánál negyven esztendőn át hűségesen tanított.

— **Házasságkötések.** Az elmúlt hétben a következő házasságokat kötötték az anyakönyvi hivatalban: Balassa Leó—Toth Mária, Adlerstein M. chel—Herskovics Berta, Ghiczy Károly—Mogyoróssy Mária, Sugár János—Cseke P. oska, Goldstein Jenő—

Kohn Eszter, Deutsch Dávid—Fuer Sarolta, Helmezy Lajos—Szilágyi Eszter, Olvinger Béla—Csanak Margit, Ludmán József—Lovás Erzsébet, Iván Mihály—Kozma Julianna, Torok László—Erdei Róza, Fehér István—Sarkadi Julianna, Guttmann Jakab—Kandel Ilona, Nagy Sándor—Arva Erzsébet, Szekeres János—Szilágyi Julianna, Molnár Ferenc—Szűcs Julianna, Nagy György—Katonai Eszter, P. un István—Szilágyi Erzsébet, Szabó János—Szilágyi Róza, Berger Frigyes—Weisz Franci, dr. Turchány Pál—Uhlarik Margit.

— **Az amerikai bányakatasztrófa.** Newyorkból táviratozzák: A cherry bányaszerencsétlenségénél a legutóbbi mentési munkálatoknál halomszámra találtak holttesteket. Kitént, hogy a bányatársaságot súlyos mulasztás terheli.

— **A munkásgimnázium programja.** A debreczeni munkásgimnázium ezidei tanfolyamán a következő előadások lesznek: Hétfőn Arany Toldija magyar alakitani mondatlan. Kedden Magyar és egyetemes földrajz. Szerdán: Vetítéses előadás (ingyenes). Csütörtökön: Mértan és rajz. Pénteken: Mennyiségtan. Szombaton: Vetítéses előadás (ingyenes). Az ünnepélyes megnyitó a jelentkezés teljes befejezése után lesz. Az előadás színhelye az ipartestület díszterme. Jelentkezhetni mindennap.

— **Elgázolta a vonat.** A Debreczenből délután négy órakor Szerencs felé induló vonat a szivargyár előtt elgázolta Kardi Imre 14 éves fiút. A szerencsétlenül járt gyermeket súlyos sebeivel a kórházba szállították.

— **Testvérgyilkosság.** Szatmárnémetiből jelentik: Takar Lajos csengeri legény az éjjel ittas állapotban nagy zajjal tartott hazafelé. Bátyja, aki vele volt, csitította, hogy éjjel ne lármazzon az utcán és menjen vele szépen haza. Takar Lajos erre még jobban megvadult és késével bátyjának esett s úgy összeszurkálta, hogy **szörnyethalt.** Holttestét reggel a csendőrök az utszéli árokban találták meg. A gyilkos testvért, ki tettét beismerte, a csendőrök letartóztatták.

— **Megint hamis pénz.** Ugyátszik Szilágyimegye részére állandó rovatot kell fentartani, az ott forgalomban levő hamis pénzek elkobzásáról. Minden héten jön értesítés az ügyészséghez, hogy hamis pénz miatt letartóztattak valakit. A pénzhamisítókra valóságos Eldorádója Szilágyimegye. Tegnap Kolecz Péter napzármas akart a szilágysomlyói „Szilvánia” bankba néhány hamis koronást becsúszni, de tetten érték s megindították ellene az eljárást.

— **Végeladás egy földéri nagy cipő üzletben.** Glück Ede Piac-utcai cipő-üzletében végeladás van. Az összes raktáron levő férfi, női és gyermekcipők rendkívül olcsón lesznek kiáruva. Kossuth-utca sarkán.

— **Feltört fűszerüzlet.** E hó 15-én éjjel Róth Bernát földesi fűszerkereskedő üzletét kirabolták. Minden ingósiót elvittek a boltból. Ezenkívül fűszert, dohányt, pénzt, amihez csak hozzáférhettek a tettesek. A csendőrség megindította a nyomozást, mely megállapította, hogy a betörők álkulcsal hatoltak a zárt boltba. A nyomozás folyik.

— **Osztályorsjáték.** Budapesti tudósítónk sürgönyt: Az osztályorsjáték ma

Fényképnagyítások a legkisebb képről élet nagyságig a legutányosabb árban. 6 db modern fényképes levélezőlap kor. 2'40 :: Állandó fényképkiallítás a kapu bejáratánál.

Burg Izsó Modern Fényképészeti Műterme
Kossuth-utca 24. szám a.

huzásán a következő számú sorsjegyek nyertek:

20 000 koronát nyert 87464
 5000 koronát nyert 55470
 2000 koronát nyertek: 4810, 50526.
 1000 koronát nyert 52871.
 500 koronát nyertek: 4284, 15136.
 300 koronát nyertek: 22837, 24565,
 29770, 37919, 39039, 59324, 63344, 68753
 73990, 79705, 86374, 94656, 96587, 104827,
 108554.
 100 koronát nyertek: 881 3410 4716
 4964 15047 16826 17696 17862 19262 19765
 24215 37430 37653 40265 44093 44284 46163
 49003 52856 56096 56397 57652 62858 71563
 77208 77682 82934 84262 86282 88052 91404
 94179 100519 103882 105130 106747 108477
 108752 108933.

A többi kihuzott számok 80 koronát nyertek.

— **A Néptakarékpénztár mint szövetkezet, Piacz-u. 75.** sz. a. heti tisztosítás-al kapcsolatos hosszú lejáratu kölcsönöket nyújt.

— **Óriási választék van téli férfi, fiú és gyermek ruhákban** a kistemplom mellett saroküzletben Grünfeld Adolf és Társánál

— **Dívtos levélpapírok** 1 szállított áron Harmathypál fűvészkerth-u. 14.

— **Miért megy mindenki a Fűvészkerth-u. 14 alá vásárolni?** Mert a Nagytemplomhoz csak egy percre ott találja a *Harmath antiquariumot*, ahol óriási választék van s ahol igen jól lehet vásárolni gyönyörű díszkötésben ajándéknak alkalmas díszkönyveket, ifjúsági, képes mesekönyveket, zsebkönyveket, emlékképek és bélyeg albumot, elegáns dívtos levélpapírokat. Feltétlenül győződjön meg erről mindenki!

— **A Hollandi életbiztosító** részvénytársaság igazgatója Boros József kerületi fe. ügyelőt, a Debreceni—Szegedi egyesített kerületek intézőjévé léptette elő.

Dr. Katona Mihály sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debreczenben f. hó 25-ikén egész nap és 26-ikán d. e. 11. óráig Darabos u. 55. sz. alatt, a hol különösen tüdő- és gyomorbetegségek számosan látogatják a sikeres gyógyításáról híres orvost.

Színházi cukorkák 30, 60 f. és 1 k. csomagokban kizárólag kaphatók Első Debreceni gőzcukorkagyár városi üzletében Főter Tiszapalota.

— **Legjobb a brassói cement.** Vezérképviselő Klár Andor Debreczen.

— **Karácsonyi vásár** megkezdődött: Szépe Lajos Kos u. h. utcai üzletében, minden áru mesés olcsón lesz eladva.

— **Felhívjuk** a t. olvasó közönség figyelmét Nagy Ar. d. ás jóhírű és szolid cégz lapunk mai számában megjelent hirdetésére!

— **Kugler Gerbeaud cukorkák** főraktára Kontsek Gézársz.

— **Itt a télapó!** Fűtőszén szükségletét legolcsóbban *Klár Andor* cégnél veszi meg Telefon 445. Raktára: Csokonai-utca és 9 Margit-fürdő-telep.

— **A legszebb női** kiegészítők, pénzszivar- és cigarett-tárczák eredeti grári áron kaphatók Me tze Henrik áruházában, Kessuth-utca 4. szám.

— **A Debreceni kölcsönös Segélyező Egylet** megkezdte 1910 ik vagyis 27 ik évtársulatának szervezését. Tagok felvételek és tag-ági könyvecskék kiadatnak a hivatalos órákban (Kossuth u. 11 sz.) Befizetett üzleti tőke: közel 7 millió korona.

— **Saját készítményű dívtos** cipőket legolcsóbban vásárolhatunk Fischer Menyhért cipő üzletében. Debreczen, Hatvan utca.

FŐVÁROSI BAZÁR

Debrecen. Simonffy-utca 1. sz. Bérpalota.

Naptárt, nagy terjedelmű irodalmi részt Debreczen és Hajdúvármegye teljes oxim-tárát és sok képet tartalmazó ajándékot kap minden előfizetőnk. 340 oldal eljeseen ingyen.

Törvénykezés.

— **Az esküdtszéki főtárgyalás előkerülő ügyek.** A debreceni törvényszék esküdtszéke előtt, a novemberi cikluson, a következő ügyek kerülnek tárgyalás alá: November hó 22-én hétfőn esküdtszéki főtárgyalás Mitrásku Demeter ellen szándékos emberölésért. November 24 én, szerdán esküdtszéki főtárgyalás Varga Lajos dr. ellen — sajtó útján elkövetett rágalmozásért. Ugyanaznap az első tanács előtt főtárgyalás: Sándor Szűcs Mihály ellen — hamis pénz csalárd használata, ifj. Lénárt János ellen — lopásért, Farkas Veron ellen — lopásért, Gencz János ellen — sikkasztásért. November hó 26-án, pénteken, esküdtszéki főtárgyalás Zsáka Imre ellen — rablás büntette. Ugyanaznap még főtárgyalás előkerül: Vas Mihály ellen — lopás büntette, Chován Mihály ellen — testi sértésért, Domokos Lajos ellen — zsarolásért, S. Molnár Márton ellen — lopásért. November hó 27 én, szombaton Cs. Nagy János ellen — rágalmozásért.

Megbízható címítár csakis a Debreceni Független Újság Képes Naptárában van. ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőknak ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Ne tessék megtéve zteni, hogy a

Budapesti Korona Áruház

Debreczenben, csakis Piacz-utca 19. szám alatt.

A Bika kávéház mellett van.

Debreczen legnagyobb és legszolidabb gyermekjáték, porcellán, bőrönd és utazási cikkek raktára

Valódi bensdorfi kinaezüst és alapocca evőeszközök jótállás mellett.

Két személyes sörös készlet csodaszép virágos diszitással 50 kr.

Hat személyes likör készlet csodaszép virágos diszitással, üveg tálcával 55 kr.

Disz asztalka mahagoni vagy zöldre fényezett csodaszép, még itt nem létezett 1 forint.

Majolica diszasztalka bambusz állványon, virágos, égetett festéssel 1 forint.

Vizes poharak, csiszolt, 3 szallag diszitással 6 kr.

Boros poharak, csiszolt, 3 szallag diszitással 5 kr.

Sörös v. boros készlet 6 személyes, csodaszép virágos diszfestéssel 7 dbból áll 1 frt.

Áruházam a budapesti áruházak mintájára ujonnan lett berendezve, megtekinthető vásárlási kényszer nélkül.

Asszonyoknak.

Budapesti levél.

November hó.

A társadalomtudósok rég megegyeztek már abban, hogy a kulturember harmonikus, boldog családi életének nem utolsó kelléke a kényelmes, jó izléssel berendezett otthon, amely első sorban arra van hivatva, hogy az ugynevezett — s mind jobban elfajuló — „kimenő” rendszert némiképen ellensúlyozza. (A cselédeink váltig hangoztatják, hogy a „nagyságos ur” kétszer is eljár hetenkint*). És valóban, sokszor tapasztalhatjuk, hogy egy szép butor-darab, egy-egy művészi kivitelű kandalló kikapós hajlamu, már-már züllésnek induló férjeket térített meg a szeparéktól a családi tűzhelynek.

A *Bodonyi Testvérek* muzeum-köruti modern lakberendezési vállalata joggal tulajdoníthat magának nagy érdemeket, ha a közérkölcsök e téren javultak. A „modern” jelzővel sok visszaélés történik manapság, de az ő cégtáblájukon ez a szó nem fíres sallangot jelent, mert a modern lakberendezés terén nálunk valóban az ővék ma a vezető szerep és egyik legnagyobb érdemük, hogy a sablon helyébe a hamisítatlan, vérbeli művészet lépett. Műhelyüknek minden készítménye elsőrangú iparművészeti alkotás. Méltó szennzációt kelt most egy kirakatkubban közszemlére tett „Alt Wien” stílusú nappali szobaberendezés, feketére fényesített körtefából finom bronzdíszítésekkel, kézi festésű „Vernis Martin” képekkel. Mint a szalon és uriszoba között helyet foglaló egészen új kreáció, a legalkalmasabb fogadó szoba polgári lakberendezéseknél.

A hét legkimagaslóbb művészi eseménye az ez idő szerinti első Wagner énekesnek, Knotának hangversenye volt. Az idej női divat voltaképpen ez alkalommal bontakozott ki teljes mivoltában és pompájában. A tüpök, hajbetétek és vele az égig tornyosuló soppoknak végre alaposan befellegzett. Letűntek a hajmonstrumok a látóhatárról és — minden jó izlésű asszony öröme — az ugynevezett *Pessl-turbán*, a *Gretchen* frizurára emlékeztető és nemes egyszerűségével imponáló, simára fésült hajviselet lépett régi joaiba.

Színházi sálók- és köpenyekben megdőbbsentő fényűzést tapasztalunk a foyerekben. Szinte jellembe vágó dolog fair asszonynak a nélkül nyilvánosan mutatkozni. Az Oktogontéri *Faludi László* cég egész vagon rakományával látta el vevőit ezekkel a cikkekkel, amelyekben elsőrangú speciálistává küzdött föl magát. A *Faludi* sál és köpeny viselete chic-számba megy.

Szőrmében a földig érő nertz-kabát a domináló. Nagy a luksusz e téren is, az óriási szükséglettel természetesen az árak is lényegesen emelkedtek, úgy, hogy ember legyen a talpán az a családfenntartó, aki ezeket a kiadásokat meggyőzi. És mégis van mód ennek a nehéz problémának a megoldására, ha bizalmunkkal *Elkán Gyula* károly-köruti szűcshez fordulunk. Saját tapasztalataim alapján jó lélekkel állíthatom, hogy az ő árszabása a többi cégekéhez képest olcsóság tekintetében szinte hihetetlen eltérést mutat amellett, hogy szőrméi a legkényesebb igényeket és a legfejlettebb izlést is tökéletesen kielégíti. *Elkán* a régi, szolid kereskedő-iskola hive, csekély, polgári haszonnal dolgozik.

A muffokat és általában a szőrmét erősen parfümrozzák. Ez olyan obligát manapság, mint a toaletben az „eau de cologne” használata. Főképpen a „*bouquet de Paris*” alkalmas erre a célra. Rendkívül kellemes, finom és édes az illata, amellet tartós és nem illan el. Az „*Eisner és Ringer*” Andrássy-uti drogériája dekaszámra is méri 1 kor. 20 fillérjével. Nemcsak látjuk tehát, de érezzük és értékeljük is, amit megveszünk.

A társaságos élet, a zsurobsztrúció teljes gőz-erővel indult meg. A jeunesse d'orée vigan és féltelmes étvágygyal ropogatja *Lukács* pompás sós sü-

teményeit, az asszonyok pedig fenomenális gelé-jének és parfajit ének pusztításával versenyeznek az ifjúsággal. *Lukács* ur a Gerbeaud tanítványa, de maholnap tulszárnyalja mesterét, különösen inyen-ségek terén, ahol szinte hors concours áll. Mint ex-porteur is ismerik már, mert készítményeit mesz-szire szállítja az ország határain túl is. Neki hiába mondanók ám „csalj meg édes”, mert ő mint cuk-rász, erre képtelen.

Mondaine.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1909. nov. 20.

Készaru kedvtelen.		
1910. októberi buza	11.75	11.76
májusi buza	—	—
1910. áprilisi buza	14.04	14.05
májusi roza	—	—
1909. októberi roza	—	—
1910. áprilisi roza	10.16	10.17
1901. októberi zab	—	—
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	7.54	7.55
1910. júliusi tengeri	—	—
májusi tengeri	6.71	6.72
1909. szeptemberi zab	—	—
augusztusi tengeri	—	—

Archépes igazolványba fényképeket
leggyorsabban
NÉMETHY JÓZSEF
fényképező műterme készít
DEBRECZEN, Piacz-utca 42.

Tolnai Dániel

Debreczen, Piacz-u. 49.

Le legnagyobb
cipőraktár

Czipők
minden időnyre
legjobb minő-
ségi ségben. :-

Regény-Csarnok.

Jolán

(17.)

(Kis regény.)

Irtá: Radó István.

A szakaszodat befejezted. Elmentél. Nem is kellesz tovább. Jön majd más, aki az új szakaszon fog engem tovább vezetni. Érted? Jön más.

Ezt szerettem benned leginkább. Azt, hogy asszony, nő vagy. Egyike a nekem élő asszonyoknak. Éreztem, hogy te vagy az egyik.

Az én szemeim szárazak, tiszták, fényesek, és mezelededtek.

Hanem te, édes Másasszonya, falán két könyvre támaszkodva sorsz bels a tenyereidbe. Sorsz, zokogsz biztos n, te édes Más asszonya. Görcsösen fogog, összehyűrve ezt a levelet, össze atarod tépni, bedobni a kályhába, elégetni s mégis szépen el fogod tenni a fiókodba, legfelülre, hogy bármikor ki-vehesd.

Bucsuztam tőled, édes Másasszonya. E bucsuztam tőled.

Sokáig, nagyon sokáig nézte Gyuri a betűt Nem olvasta őket, de nézte és érezte, hogy a dacot megeledettséggé váltja fel benne. Meviri mindent, a szerelmét, a dacot, a gyűlöletét, szétrombolt illuziókat, elrabolt emlék ket és már neki sem fáj ugy minden, mint a levelírás előtt.

De önkéntelenül gondolkozni kezdett hogy elküldje-e amit benne irt. Nem tudott határozni. Lassan, szép betűkkel címezte meg a borítékot, bucsuztatta a levelet, de nem ragasztotta le.

Betette a zsebébe és lassan felkés-zülve, elment hazulról.

— Irtam neki, — mondta Gyuri Jolánnak, mikor másnap felment hozzá. Irtam neki egy hosszú bucsulevelet. Talán szerelmes levelet. de most már gyűlölöm és utálok. Elbucsuztam tőle.

Jolán ránézett, nagy, nyugodt szemivel és lassan kérdezte:

— Mit irt?

Gyuriban egy pillanatra felbreds az önértzet. Miért, neki ez a leány nyugodtan kérni, kérdetről tőle, hogy mit irt. Követelődző hangon mondja, mintha a levelet akarná olvasni.

Ez a gondolkodás közben lassan zse-bébe csuszott a keze, onnan kivette a levelet és odaadta Jolánnak. Azután odaállott háttal az ablakhoz és nézte, hogy Jolán hogyan olvassa a levelet.

Jolán meg fogta a levelet és hosszú, finom ujjai nyugodan fogták össze a fehér papírapot és szemel lassan szemelték a betűket egymásután. Arcáról semmi meg-indultság nem látszott, szemel nem voltak könnyesek, szinte érástelenül futott végig a levelen. A végén mosolyodott csak el egy kisé. Megmosolyogta azt a másik leányt, annak könnyes szemel neve te előre, aki ezt a levelet kapni fogja s a tere a levélre emlékezni fog sokáig előre mert ez a levél emlékeztette sokáig vissza.

Gyuri elrinte csodálkozva nézte a Jolán mozdulatlan arcát, azután elérlette azt a mosolyt és megnyugodott. Mikor már olvasta a kor is még sokáig a kezében tartotta Jolán a levelet. Azután lassan, gondolkodva adta vissza. Gyuri is nézte, nézte a betűk szinte meg levededtek előtte, de képpé összerakni nem tudta őket.

Egyszerre Jolán megszólalt.

Mit akar maga ezzel a levéllel? Elbucsuzni? Összeharagudni? Szélszakítani mindent, ami magukat összekötötte, amivel egybefonódtak, aminek segítségével talán valamikor újra találkozhattak volna. Mit akar ezzel a levéllel?

Gyuri megint érezte, hogy gyámoltalan lett e miatt a pár mondat miatt, határozatlan, esljalt nem látja.

Nem tudom. Nem tudom.

Azután hozzátette:

— Eltépjem?

— Nem, mondta hirtelen Jolán. Adja ide. Nem szabad összetépni.

(Folytatjuk.)

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás!

Házlebontás miatt raktáram egy részét nagyon olcsó árban kiárulom.

HALÁSZ NÁNDOR órás, ókszerész és vésnök,

Debreczen, Piacz-utca 24. szám. Fehérló szálloda épületében.

Nyiltér.

• Számtalanszor bevált •

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
SAVANYUVIZ

higymeneti és
bágyarvást,
mízi a hágyarvást
megelőzi szor.

Uj! Uj! Uj! Uj!

Legjobb,
legolcsóbb,
legveszélytelenebb
szeszmeztakarító és tűzmentes
gyorsforraló.
Kapható 90 krajczárért egyedül
Budapesti Korona Aruházban
Debreczen, Plac-utca 9. Bika mellett.

Gyors házasságot
kiván sok vagyonos nő Urak ha vagyon nél-
kül is sziveskedjenek jelentkezni M. Rot-
enberg, Berlin N. W. 23 Magyar levelezés.

Szőnyeg. - Fügöny. - Stores
Bonnes Femes, Hencsertakaró
**Ágy és asztalterítő. Flanell-
takaró. Paplan és matrác**
nagy raktár
Donogán és Somossy
cégnél
Debreczen, Ristemplombazár.

Gyomorgörcs, kólika, ét-
vágytalanság és általá-
ban gyomorbetegségek-
ben a legkitünőbb háziszor a
Hollandi
GYOMORCSEPPEK.
1 üveg ára 40 fillér.

Kapható :
Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
DEBRECZEN.

1754—1909.
v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 2129/2—1909 számú végzése folytán közhírre tétetik, miszerint Kereskedők és I. avosok hitelszövetkezete részére, lakostól 500 kor. — fillér tőke, ennek 1908. évi február hó 19 napjától számítandó 7 és 1/3 1 kamatai és az eddig összesen 122 kor. 32 fill. per- költség erejéig 1909. évi június hó 24-én bírósággal le és felülfoglalt és 685 koronára

becsült butorok és egyéb ingóságok **1909. évi november hó 24 én délután 3 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben-Széchenyi utca 15 szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mind- azon foglaltaték részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1909. évi nov. hó 1-én.

Bódgoh Zs. bírói kiküldött.

Olcsóságáról előnyösen ismert

Blumenstein Vilmos

Alkalmi Áruházában **DEBRECZEN,**
(Bika szállodával szemben.)

Szebi nél szei b Ruhá és B'ous selymek, Angol Costüm és Bleus kelmek, fl nél és Barchat ujdonságok kerülnek eladásra

Rendkívül jutányos árak mellett.

Továbbá figyelemre méltók a következő cikkek reklám árai:

1 mtr. jó mosó tennis flannel csak . . . K —14 | 1 női váson ing himzéseel K 1.—
3 drb. ajuros zsebkendő —30 | 1 „ díszes há ó köntös „ 1-20
140 cm. sz. angol kelme óriási vál. métere —70 | Tiszta helyem minden színben 49

Kiemelendő a gyermek ruhák.

Legizlésebb kiállítású legjobb minőségben egységes ár, darabja csak K 3 50

Olcsó szabott árak.

Mélyfúrások
LAPP HENRIK-féle
magyar részvény-társaság
iroda: Gyár.
V., Báthory-utca 3. **BUDAPEST** K., Kőbányai-ut 45.
A munka szakszerű kiviteléért még
a legnagyobb mélységnél is a legmesszebb
menő szavatosság vállalatik.

Lapp-féle
szabadalom

Arany érem
Bertin 1907.

Külfúrások

**Varrógépek 8 évi jótállás, kedvező
fizetési feltételek mellett
kaphatók**

Rosenberg és Hammer
varrógép és kerékpár raktárában,
Debreczen, Plac-utca 2. sz. (Kereskedelmi Akadémia palotában.)
Kerékpárok legnagyobb raktára.
Gramaphonok óriási választékban.
Gramaphon lemezeknek darabja 3 K.

Égetés-festészeti
cikkek, platinarudak, festékek, rajzok stb.
Faneműek
égetéshez és falfestéshez
Wien, I., Bier & Schöll, Tegetthof-
strasse 9.
Árnyamgrendelésnél kérjük a kívánt
szakmát tudatni.

Lombfűrész szer-
számok és hoz-
závaló fa- és bór-
metszet képfara-
gás stb

Bársonyégetés, szin és
rézveret munka.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” háziszappana.

A
légzési szervek katarrhusának
 egyedül a világhírű
Gleichenbergi Emma és Konstantinforrás.

Dr. G. Schmidt
 főorvos és fizioterapeuta
Fülszáj
 csak a
 valódi
 gyorsan és teljesen
 gyógyít időszerű
süketseget,
fülfájást,
fülzúgást,
 és nagyothallást
 még idült esetekben is.
 Egyedül kapható újjá 2 fr.
Grosz Nagy Ferencz
 gyógyszerész
 Debrecen, Kosuth utca 8.

1671—1909. v. k. szám.

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 3398/2. —1909. számú végzése folytán közhírré tétetik; miszerint Simone Pech bécsi cég részére, lakostól 43 kor. 80 fill. tőke ennek 1909. évi márczius hó 25 napjától számítandó 5 % kamatai és az eddig összesen 23 kor. 61 fill. perköltés erejéig 1909. évi szeptember hó 10 én bíróság foglalt és 618 kor. 20 fill.-re becsült különböző lámpák és buorokból álló ingó-ágok **1909. évi november hó 23-án délelőtt 10 órakor** kezdetet veendő es Szent-anna utca 6. szám alatt meg tartandó nyilvános bírói árverésen a leg többet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becs. áron aul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajthatók javára elrendelhetik.

Debrecen, 1909. évi nov. hó 1.

Oláh Géza bírói kiküldött.

30 év óta fennálló
vendéglő
 saját házban
eladó,
 esetleg bérbeadó a házzal együtt vagy anélkül, kedvező fizetési feltételek mellett
 Ertekezhetni **Hajduböszörményben:**
Lówinger Mórna!

SZÖNYEGEK
 juttespárna, hollandi, kidülmüs'er tapestry, volour, futó és salon szőnyegek minden nagyságban, torontali szőnyegek, divanterítők: butorszővetek és croupek, viaszos vászon
 ~ legolcsóbb szabott árban. ~
Ágy és asztalterítők
 szövét és csipke függönyök, stórok
Szabó Lajos Fiai
 divat, vászon és szőnyeg raktára,
DEBRECZEN, Rózsa utca 1. szám.
 Alapította 1842. évben.

Alapított 1850. **BUTOR.** Telefon 377.
Varga József
 butorkereskedő, asztalos,
 :- kárpitos és disztó :-
Debrecen, Piac-u. 44.
 Óriási választék mindenféle stilű és áru butorokban, ebédlő, háló, szalon, férfiszoba és teljes
menyasszonyi kelengyék
 azonnal készen.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
BUTOR. Intányos és pontos kiszolgálás.
 Legszolidabb bevásárlási forrás.

Cs. és kir. udvari fogorvos **Anatherin**
Dr. J. G. Popp
 Magyarországon 1850. óta közkedveltségű egyedül tanároktól ajánlva, mint legerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogszer.

Saját KÉPE INGYEN!

Berlinben legjobb hírnévnek örvendő műintézetem szélesebb körökben való bevezetése érdekében elhatároztam, hogy **5000 darab képet teljesen ingyen, csupán saját költségemnek, 95 fillérnek megtérítése ellenében készítek.** Ezen ajánlatot a legnagyobb bizalommal fogadhatja, miután **Ön semmit sem kockáztat, semmiféle fizetési vagy más kötelezettséget nem vállal** és miután magam festő vagyok, az élethű hasonlatért a legmesszebbmenő felelősséget vállalom el. Küldjön be nekem egy fényképet, teljesen mind gy, ha új vagy régebbi, egyes, vagy csoportképet, bármilyen fénykép után kap egy képet, az Ön pontos címével és a legrövidebb idő alatt kap ön egy 25 centiméter széles és 45 centiméter magas, tehát majdnem teljes

életnagyságu képet teljesen ingyen!

Igyekezzen ajánlatomat igénybe venni, mert én **5000 nagyobbításnál** többel nem rendelkezem. **Visszontszolgáltatul csupán azt kérem, hogy ismerősel, barátal és rokenal körében ajánljon, ha a kép megelégedésére szolgál.** Fényképet sértetlen állapotban, porómentesen kapja vissza. Költség, portó és csomagolásért **95 fillér levélbélyeg küldendő be a fényképpel együtt.**

Elismerő levelek:

Nagy örömmel vettem fiacskám arcképét és nem tudom Önnek eléggé megköszönni, olyan nagyon szép. Fogadja én én férjem legbensőbb köszönetét
Glück Lujza
 Pozsony, Duna-utca 88.

Ma kaptam meg a képet és az ön kézrajzának feltűnő hasonlatosságától és pompás kivitelétől kellemesen meglepődtem és a képpel nagyon meg vagyok elégedve.
Dr. Brunnerné
 Aussig, 1900. sz.

A nagyított arcképpel rendkívül meg vagyok elégedve és Önt mindenkinek szívesen ajánlom.
Gruber Lajos
 Budapest, Kertész-tér 18.

Az ön által készített kép birtokában megelégedésemnek adok kifejezést és köszönetet mondok a szép kidolgozásért.
Brock Eliásné
 Oravicza.

A küldött képet megkaptam és azzal nagyon meg vagyok elégedve és örvendek, hogy az oly rendkívül jól sikerült. Fogadja érte hálás köszönetemet.
Kovács Sándor
 Szeged, zongorakereskedő.

A nekem szállított képért őszinte köszönetet mondok Önnek, melylyel nagyon meg vagyok elégedve.
Burger Gyula
 Budapest, Csengery-utca 84.

Kunst-Institut A. BRAUN, Berlin No. 55.
Lippehnerstrasse 13.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. Védjéki tudakozásnál tessék a választványt csatolni.

Betöltendő.

Óvadékképes a árusító és munkás leányok felvétetnek Honvéd utca 13.

Ügynökök pénzbeszedők jó javadalmazással felvétetnek Gedő varrógépraktárában. Piac-utca 56.

Egy pénztárosnő jó írással felvétetik Horgonyi Karolynál. Bathányi u. csa 15.

Óvadékképes uri egyén pénztárnoki állást nyerhet. Ajánlatok személyesen adandók be a Nemzeti főügynökségénél Piac-u. 19. I. emelet.

Ékszerész tanuló fizetéssel felvétetik Lőkó-vits és szerész műhelyébe.

Adás-vétel.

Tuzi's tölgy, osor, buk, gyertyán, varga fa, kocsiként, olanként és felvágva, megrendelhető **Hegedűs Emil** fakereskedőnél. Iroda: Miklós u. 7 sz. Raktár: Homok kert gárgyár mellett.

Káposzta tejs, minden mennyiségbe, berakni kapható különként 4 fillérért. Péterfia 76

26 koronáért egy szép szekrény eladó. Bethlen u. 41.

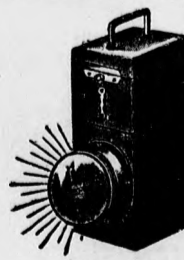
3 koronáért kaphatók gramofon lemezek, legújabb felvételek. Rosenberg és Hammer.

Legdivatosabb blouzek, kötények, alsó szoknyák, férfi, női és gyermek fehérneműek szállított arakon beszerezhetők **Márton Gyula** üzletében Piac u. 9 Uj harisnyak kötése és fejelek elfogadtatnak.

Új rendszerű női férfi divatárak és butorokadás, A mai naptól kezdve minden hitelteljes egyén kényelme: heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szükségletét női divat cikkeiben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és csanásznakban, saját készítésű c.oth és Caschmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz mellett áraknál mindössze 5% árkülönbőség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Levélbélyeg gyűjtemény 16 000 különböző garraualt valódi, postai levelezőlapokat is kivanatra választás céljából 50-70 % olcsóbban minden katalogus árnál küld A. Weisz Wien Adtergasse 8. bevásárlási fiók London.

Weisz Ferencz épület és mű-butor "asztalos" "Batvan-utca 9. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Mindenféle **villamos berendezéseket** helyben és vidéken **olcsó árak mellett** legnagyobb szakértelemmel rendez be **FÖLDVÁRI L.** Cégtulajdonos: Földvári Mór. Debreceni első elektrotechnikai vállalat.

Kossuth-utca 1. szám. — Telefon: 158. siltárok legelőnyösebb árak mellett csakis nálam szerezhetők be. Asztalosoknak való uszta deszka eladó olcsón Cím a kiadóban.

Jókarban levő kopirpré: megvételre keres- teik. Cím a kiadóhivatalban.

Kitűnő házi boreczet eladó literenként. Cím a kiadóba.

Homoki faj boralmat kiváló jó minőségűek tavalyi termés, hordó számra eladom Dr. Weisz Bernát Sziv utca 15.

3-4 %-os Törlesztéses kölcsönök kaphatók Miklós Ignác bankirodája által. (Piac-u. 9.) Felvilágosítás díjtalanul.

Gazdálkodóktól tejet bármely mennyiségben legutányosabban vesz Berger Dezső utóda Kossuth-u. 55.

Lakás.

Kiadó utcazil urilakás Május 1. Varga u. 32. sz. 5 szoba, mel ékhelyiségekkel, nagy udvar, virákos kerttel, jó viz az udvarban.

Két szoba, konyha, kamara, pncze és fű-kamara minden órán kiadó, jó viz az udvarban Egamma'om u. 5. szám.

Olcsó tiszta szobák. Szoba csak 60 kr.-tól kezdve. Külön bejárat. Volt „Veres Ökör” szálloda, Vásártéri al omással szemben.

Különféle.

Harisnya fejelekét legolcsóbban készít Schwarz Armin, Piac-utca 32.

Hagánkatató iroda. Iskola utca 4. szám **Kényes megbízásokat,** megfigyeléseket és nyomosásokat elvállal, úgy magán, mint családi ügyekbe **Krámer József.**

Lukács Vilmos és Testvére cementárugyára

DEBRECZEN.

Gyár: Ferenecz József-ut 3. (Margit-fürdő mellett.)

Városi iroda és raktár: Hatvan-utca 5. Telefon 308.

Ajánlata:
Portland cement Betoncsöveit, osztorházak és hidak készítéséhez **Kutgyárú** és egyéb beton gyártmányait egyszerű és mintázott **MŰKÖ BURKOLATI LAPOKAT** rendkívül olcsó áron.

Beocsini portland és román cement egyedül elárusító helye és raktára.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

Még a végkiárulásnál is olcsóbban szerezheti be mindenki az őszi és téli ruhaszükségletét.

Gyönyörű, legutolsó divatu angolcostüm kelmék, posztók, barchettek, flanelek, blouze és pongyola különlegességek, trikók, posztókendők.

Eddig még nem létezett olcsó árak!
Csikos és kozkás ruha kelmék36 krtól.
Angol ruha kelmék64 "
Egész gyapjú div. kelmék78 "
140% " " " "1 frt 38 "
Div. mosó barchettek20 "
" " flanelek, széles28 "

Férfi és női kész fehérneműek, bársonyok, selymek, fél és egész nagy téli kendők, valódi Jäger trikók és harisnyák, vásznak, Schifonok, asztalneműek, ág-garnitúrák. Saját készítésű paplanok. Tömerdek maradék. Tessék megtekinteni! Nem muszáj venni!

Minden drágaságot pótolnak a mi olcsó áraink!
Molnár V. J. és Társa fiókja Cégtulajdonos: Molnár Lukács. Kossuth és Bathány-u. sarok a színházzal szemben.

Csodákat beszélnek

nem csak helyben, de az egész országban **a „Fáy” arckrém „Fáy” szappan és „Fáy” poudert**

csoda hatásáról. **Kitűntetve a bécsi, párisi és londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.**

Néhány napi használat után óriási eredményeket értek el a **bőrápolás, a kéz-arcfehérítés és a pattanások megszüntetése** által — Köztudomásu, hogy a legelőkelőbb körökben ma már csak a híres

Fáy szappannal mosakszanak este, reggel. Éjjelre, sőt sokan nappalra a

Fáy krémmel finomítják, puhítják és fehéritik arcukat kezeiket.

Allandóan használja Debreczenben ezer meg ezer család: míg vidéken minden házban nélkülözhetetlen bőrpoló és igazán **szépitő** cikkek tartják. — A művészvilág előbbre helyezi a

„Fáy” krémet „Fáy” szappant és „Fáy” poudert

az összes külföldi szépitő-cikkeknél. Ha már köztudomásu, hogy nemcsak a hölgyek, hanem az urak is ápolják kezeiket és arcukat a híres

Fáy szappannal és Fáy krémmel,

mert el van ismerve, hogy teljesen egyedül áll a maga nemében.
Egy tégely Fáy arckrém . . . 1 kor.
Egy eredeti Fáy szappan . . . 1 kor.
Egy eredeti Fáy poudert . . . 1 kor.

Egyedül készítő:
Gósz Nagy Ferencz gyógyszerész **Debrecen, Kossuth-u. 8.** „Arany egyszerű” gyógyszer-tár. A színház mellett. Postal megrendelések utánvételre eszközöltetnek.

B

LEF
butorke
DEBRE
Óriási
rokban

men

Legszolid

rés

GES

ca. és ki
ca. és

aján

„ALT

és egyéb

ezüs
má

Vad

V

leg

Vadász

A legm

csál

⊕⊕⊕

ne

f

Ne

leg

Gla
Gla

⊕⊕⊕

BUTOR.

LEFKOVITS JAKAB

butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő
DEBRECZEN, Széchenyi-utca 1. szám.

Óriási választék mindenféle butorokban, ebédlő, háló, szalon, férfiszoba és teljes

menyasszonyi kelengyék

azonnal készen.

Legszolidabb bevásárlási forrás. — Jutányos és pontos kiszolgálás.

Kellő biztosíték mellett

részletfizetésre

is kapható.

GESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg cs. és kir. fenséges kamarai szállítója

BUDAPEST,

ajánlja különlegességét, az

„ALTVATER“ NÖVÉNYLIKŐRT

és egyéb finom likörgyártmányait, valamint

ezüst üstben főtt valódi

málnaszörpöt.

Végkiárulás!

Aian'om a tisztelt vásárló közönség figyelmébe, hogy házbontás és kiköltözés miatt kénytelen vagyok óriási raktáramat

gyári áron kiárusítani.

Elsősorban kerülnek az őszi divat gyönyörű újdonságai: Costüm, Blouz és Pongyola kelmek, Selymek és bársonyok, Ruhadíszek, Delinek Kartonok, Barchetek, Vásznak, Női és Férfi fehérneműk, Blousok gyermekruhák, Alsó trikók, harisnyák, kendők, Szőrmeáruk és sok egyéb cikkek

Gyári áron kiárultatnak

KONTSEK KORNÉL

divatáruházában

DEBRECZEN, Kossuth-utca 1. szám.

Fiumei kávépörkölte FIUME.

Pörkölt kávénak lerakata

MAYER JENŐ fűszer és csemege üzleteiben.

Főüzlet: Piac-utca. Telefon 145.

Fióküzlet: Csapó-utca. Telefon 357

Telefon 555.

Vadász urak és a vadász társaság

figyelmét felhívom, hogy

vadakat u. m. nyul, fogoly vad libát, vad kacsát

legmagasabb árban vesz

Waltner Sámuel nagy vadkereskedő.

Vadásztársaságokkal szerződést köt a vadak átvételére bármilyen nagy mennyiségben az egész időre.

Baromfi tenyésztők:

A legmagasabb árban vesznek pulvákát, gyöngytyúkokat, kacsákat és káppanokat bármilyen nagy mennyiségben.

Telefon 555.

Kereskedők Vendéglősök Kávésok Czukrászok

és a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlom

tojás nagykereskedésemet

Raktár és iroda Debreczen, Csapó-u. 27. sz. Az udvarban.

Mindenkor kapható kizárólag elsőrendű tea főző és meszes tojások, válogatott tojások, melyeknek jóságáért a felelősséget elvállalom.

Szolid, pontos és a legolcsóbb kiszolgálás.

Szíves pártfogást kérve, maradtam tisztelettel

WALTNER SÁMUEL,

baromfi, vad és tojás-nagykereskedő.

HOL lehet teljes bizalommal helyben készült legjobb minőségű

női és férfi keztyűket

kapni?

Nem a raktárakban, hanem Nagy András

legrégibb és legnagyobb keztyű és orvossebészeti kötszer gyárában DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Glace férfi és női keztyűk K 2.- Kutyabőr férfi, (valódi Nappa) K 3-20
Glace férfi és női keztyűk finom 2.80 Kecskébőr, dupla varrott női keztyűk K 3-60

Nagy választék: stb. stb. Olcsó árak:

ISOK PÉNZT!
 takaríthat meg, ha ruházatát
Klein Testvérek
 Simonffy-utca, Városi bérház
 rőtös kereskedéséből vásárolja, mert ottan sokkal olcsóbban vásárolhat, mint a végeladáson a legjobb minőségű **Barcheteket, Flanelleket, Szöveteket, Vásznaikat, Harisnyákat és Trikókat.**
 Saját érdeke, hogy a céget felkeresse!

Stock-Cognac Medicinal
 szavatolt valódi borpárlat
Camis és Stock
 gőzpároló telepéből.
BARCOLA.
 Egyedül Cognac-gőzfőző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.
 Kapható minden jobb üzletben.

Melasz (Szirup)
 Hízalldák részére.
 Kapható ki ebb és nagyobb mennyiségben **kg ként 12 fillérért.**
Neumann Nándor vegyszert gyár,
 Halván-u. 8. Telefon 205.

ÁGYNEDVESSÉGEK.
 Azonnali gyógyulás „Ébredj” által, törv. védve Kor és nem tudatása mellett felvilágosítás ingyen
INSTITUT AESCULAP No. 473.
 REGENSBURG, Bajorország.

Villanyvilágítás és vízvezetési munkálatokat
 valamint javításokat, mérsékelt árban gyorsan és pontosan eszközöl
Pollák Samu
 szerelési vállalkozó Debrecen, Piac-u. 43.
 Telefon 656. Szerelők felvételnek

Szőlőoltvány,
 szőlővesszőről és borról nagy képs árjegyzékemet **INGYEN**
 és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert abból megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökerező vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő-levél, köztük több hercegi és grófi uradalomtól
 Czim: **Szűcs Sándor és fia, szőlőtelepe**
 Biharodlószeg.

GUMMI
 4 darab igen finom m nta K. 1.-. levélbég yegben is (Portó külön 20 fill. **Gummicikkek uraknak** szab. (éveken át használható) Drb. K 4.60 és K. 6
„Női védelem“
 tartósan használható K 3.- 3 drb. K. 8. Küldés titoktartásban. Árlop ingyen (Zártan 20 fillér.)
BÜCHLER'S Gummifabrikate
 Wien, VI-41. Gumpendorferstrasse 47.

Alsó tricót ingek
 lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch és minőségekben
Férfi ruha szövetek,
 magyar- és angol gyártmány, hozzávaló belésáruk.
Harisnyák, keztük
 nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban
 legolcsóbb szabott árban
SZABÓ LAJOS FIAI
 divat-vaszon- és szőnyeg raktára
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1.
 Alapított 1842-ik évben.

ÉKSZER és ÓRÁS üzletemet
 a fokozódó igényeknek megfelelően **tetemesen megnagyobbítottam**
 és meglepő izléssel berendezett, **ujdon-ságokkal felhalmozott raktáram** megtekintését a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:
Rose Dezső
 ékszerész és órás
DEBRECZEN, Piac-utca 55 szám a.

Fisch Testvérek Bazár Debreczen, Főtér 40

DIVATCIKK OSZTÁLY.

Fü divatsapkák és kalapok	1 K kve.
Férfi lóden sapkák és kalapok	150 „
Gyermek és fu, leány keztük	40 f. „
Férfi gyermek és leány meleg tricók	70 f. „
Női és férfi kötött és bőrkeztük	70-240 „
Valódi orosz sárczipők	280 K „
Divatos női muffok	240 „
Női és férfi meleg harisnyák	50 f. „
Fekete patent gyermekharisnyák	36 f. „
Férfi és női meleg alsóingek	150 K „
Női és férfi posztó Comoth cipők	150 „
Divatos női keztük	1.- „
Női és férfi szarva bőr keztük	250 „
Legdivatosabb nyakkendő	50 f. „

OLCSÓ ÁRBAN VÁSÁROLHAT

Pellische Emlékkönyvek	50 f. kezdve
Pellische Lev. Albumok	1 K „
Pellische Arckép Albumok	2 „

A legolcsóbb BAZÁR.
 Alapított 1885-ik évben.

Fisch Testvérek Bazár. Debreczen. Főtér.
 Kérjük a cégre figyelni s azt hasonló üzlettel össze nem téveszteni.

GYERMEK JÁTÉK OSZTÁLY:

Sakk és Dominó játék	1. K kezdve
Lóverseny játék	50 f. „
Tombola játék	50 f. „
Richter képi székény	70 f. „
Képes kocka kirakó	80 f. „
Francia babák	80 f. „
Hinta lovak	250 K „
Elektra pusok	70 f. „
Gyermek H-gédük	50 f. „
Gyermek hinták	8.- K „
Önműködő autók	1.- „
Önműködő vasok	1.- „
Gőzgépek	1.60 „
Laterna magikák	1.- „

Mielőtt bármit vásárolna, a saját érdekében cselekszik, ha a

Párisi Nagy Bazár kirakatait a Dégenfeld-téren, (kenyérpiacon) megnézi.

Gramophon és gramophon lemezek nagy választékban.

Miklós Emil

tűzifakereskedő
Jókai-utca 28. szám

Pontos kimérésben és legutányosa árban házhoz szállít szarv, kütűző, elsőrendű

tűzifát.

Megrendelések Nagy Samu dohánytözsdejében (városnáz épület) és a máv. fűtőháza mellett lévő tűzifa raktárban telefonon eszközölhető.

Telefon 733. szám.

A zó meauruk szenzációja a virginiai Iltisz legszebb prémányag:

Nagy József szüicsnél

Piacz-utca 38 sz.
Mindennemű szüicsmunkák legelőnyösebben készíttetnek.

MEGLEPŐ SZINTE CSODALATOS GYÖGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI LITHIUM-GYÖGYVIZ

zel gyomor, vesese, hólyagés bélbántalmaknál oalamint asthma, bronchiále, köszvény és húgysavas diathesis eseleiben.

Kapható Kotszek Géza fűszer és csenemege kereskedésében Debreczen, Kossuth-utca.

Akar ön nősülni ?

Hölgyektől (zek között olyanok törvénytelen gyermek el, testih báva) 5-500.000 kor. **vagyonnal** fel vagyunk hatalmazva, megtehető terjet k resni. Csakis urak (ha vagyonné külső is.) akik es komoly szándékuk van és **gyors házassághoz** akadály nincsen, irjanak e címre **L. Schlesinger** Berlin, 18 Deutsche ad.

Molnár Ferenc

ZÁDOR LAJOS UTÓDA női divattermében

Tel fon : Főtér, városházaépület. Telefon : 73. sz. 73. sz.

A téli divat legszebb ujdonságai.

Gyapjuszövetek, kosztüm-posztók, selyem, bar ony és mi. denté e d-zi ések

női- és gyermek felöltők, valódi

szörme árak, bundák, kabátok, karmantyuk, színhazi belpők, esio. e. e yem és szövet blouzok dus választékban.

Mult idényről visszamaradt felöltők és divatszövetek fél áron kaphatók!

Női ruha készítési műterem Kossuth-utca 9.

Legolcsóbb legjobb bevásárlási forrás

háztartási szükségletek

fedezésére. Ajánljuk:

Arc-krémek, Illatszerek, Hőlgyporok, Kölni vizek, Fogporok, Fogcrémek, Fogpaszták, Fogkefék, Szájvizek, Szappanok, Hajvizek, Szoba-illatok

KÖZPONTI DROGUERIA

DEBRECZEN Piacz-utca — Városház épület

Ne vegyen! saját gyártmányu

silány cseh gyártmányu keztyüket, mivel kizárólag kitünő szabásu keztyüimet az alábbi áron bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére

- Női és férfi glace keztyü minden színben frt. 1'40
- Női és férfi mosható szarvasbőr minden színben frt. 1'30
- Női és férfi kutyabőr frt. 1'60
- Női és férfi valódi szarvasbőr, igen erős frt. 2'—
- Női és férfi téli bélelt bőrkeztyü frt. 1'30
- Női és férfi szörme bélésü frt. 2'80—6 frtig.

Szövött és kötött keztyükben óriási választék 25 krtól 4 frtig

SCHÖNSÁNDOR

keztyü, kötszer és orvosi műszertára

Debreczen, Piacz-u. 12.

Flók üzlet közvetlen a főposta mellett.

Kovács Gyula és Társa megnagyobbított női divattermelben DEBRECZEN, Placz-utca 55. (Hungária kávéház mellett.)

⊕⊕ Az őszi és téli idény divat újdonságai meglepő nagy választékban raktárra érkeztek. ⊕⊕

Őszi felöltők angol és sima szövetekből. **Őszi angol divat kosztümök.**

Kiváló szép választék

Seel Plüsch és Szörme kabátokban, Szörme boák és karmanlyukban, téli posztó felöltők, színházi és esti köpenyekben, Leány és gyermek kabátok, ugyszintén gyermek ruhákban.

Különlegességek: selyem, csipke, tüll és angol blonszokban, Pongyolák, reform ruhák aljak és juponokban.

Legolcsóbb szabott árak mellett.

Szamárhu utnál

és a gyermekek és felnőttek görcsös köhögése más neminél orvosi vélemények szerint értékesnek és hatásosnak bevált szer, a

Thymomel Scillae

Kerdezze meg orvosát.

1 üveg K 220 Postán bérmentve, előleges fizetésnél K 290. — 3 üveg előre fizetve K 7.—, 10 üveg előre fizetve K 20.—

Készítés és főraktár:

FRAGNER B. gyógyszerháza

cs. és k. udv. szállító Prága III. No. 203. Főraktár Magyarország részére: Török József gyógyszerész Budapest.

Vigyázat a szer nevére, a készítő nevére és a védjegyre.

Olcso! Olcso! Olcso!

BLOUS,
gyermek ruha
óriási választék
Zavatzky Leonál,
Debreczen,
Placz-utca 16. sz.

Modern ékszer és mindennemű javítást a legszébb kivitelben készít

Vági István

ékszerész műhelye,
DEBRECZEN, Miklós-utca 10.

Telefon 601.

Telefon 601.

Köszén szobafűtésre.

Ha valódi jó és tiszta porosz szalon köszénket akerszerezni, forduljon

JAKOBOVITS HENRIK

szénraktárába, ahol a kiszolgálás a legpontosabb és legszolidabb

Porosz szénben

legnagyobb raktár, ugyszintén ipari célokra készített mosott ostromos szénben és I-rendű Retorta bükkfaszénben.

PAPP I.

úri és polgári szabó. DEBRECZEN, Hunyadi-utca 13. szám alatt.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy férfi szabó üzletembe újonnan berendeztem a férfi divat cikkekét, állandóan nagy raktárt tartok férfi kalapokban, vasutas sapkákban és felszerelésekben, valamint férfi fehér és színes ingekben a legolcsóbb bevásárlási forrás.

Viszonteladónak nagy árkedvezmény!

Részletfizetésre

hitelképes egyéneknek igen előnyös

::: feltételek mellett hitelezek. :::

Pontos és gyors kiszolgálás!

Kérjen árjegyzéket!

FŐVÁROSI BAZÁR

DEBRECZEN, Simonffy-utca 2. Bérpalota.

Árjegyzék: Hoffmann és Kronositz könyvnyomdájaiban. Placz-utca 49. a főpostával szemben.